

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 110 (6310) 24 iyun 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri arasında telefon danışığı olub

Bax 2

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında konfrans keçirilib

Bax 2

İyunun 23-də Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında mütəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin tarixi əhəmiyyəti" mövzusunda həsr olunmuş konfrans keçirilib.

Bax 4

ABŞ Kongresində erməni daşnakları haqqında sensasion sənəd!

Bax 5

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki Baş konsulluğunun apardığı araşdırmasından sonra ABŞ kongresinin arxivlərində erməni daşnaklarının Hitlerin Holokost siyasətini dəstəkləmələri ilə bağlı sənəd üzə çıxıb.

SIA-ya daxil olan məlumata görə, 4 may 1995-ci ildə ABŞ-in Nümayəndələr palatasının Mişiqandan olan üzvü ...

Bax 7

Azad olunan ərazilərdə "yaşıl enerji" siyasəti yeni imkanlar yaradacaq

Prezident İlham Əliyev Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin elektrik enerjisi ilə təchizatı haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin etibarlı və dayanıqlı elektrik enerjisi...

Xankəndində üsyan başlayıb Ermənilər Araiki cəzalandırır

Xankəndidə üsyan başlayıb - ermənilər Araiki cəzalandırır (SƏS TV - CANLI)

Ermənistanda hökumət necə qurulacaq?
Ermənistandakı seçkilərin nəticələrini şişirtmədən sensasiyalı adlandırmaq olar... Bax 15

"VRT" telekanalı işğaldan azad olunmuş Ağdam haqqında reportaj yayımlanıb

Dünya mətbuatı Bakının möhtəşəm görüntüsündən yazır

Müasir dövrümüzdə abadlaşan bölgələrimiz, inkişaf edən ölkəmiz, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilən Bakı şəhəri Azərbaycanın dinamik inkişafının göstəriciləridir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dərinəndən düşünülmüş daxili islahatları və ölçülüb-biçilmiş siyasəti sayəsində... Bax 11

**Rus politoloqun
ən səmimi etirafı...**

Bax 13

**Ermənilərin AŞPA
hay-şivəni:
perspektivsizlik!**

Bax 6

**Türkiyə millisi
"Avro-2020"dən nə
qədər qazandı?**

Bax 16

Azərbaycan və Rusiya prezidentləri arasında telefon danışığı olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 23-də Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinə telefonla zəng edib.

Telefon söhbəti zamanı Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin 2020-ci il 10 noyabr və 2021-ci il 11 yanvar tarixli bəyanatlarının həyata keçirilməsinin praktiki aspektləri nəzərdən keçirilib. Cənubi Qafqazda iqtisadi əlaqələrin və nəqliyyat kommunikasiyalarının bərpası üzrə üçtərəfli formatda işin fəallaşdırılmasına xüsusi diqqət yetirilib.

İkitərəfli gündəliyin cari məsələlərinin

müzakirəsi gedişində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putin Azərbaycan-Rusiya strateji tərəfdaşlığının daha da möhkəmləndirilməsi əzmində olduqlarını qarşılıqlı surətdə təsdiq ediblər. Dövlət başçıları müxtəlif səviyyələrdə təmasların davam etdirilməsi barədə razılığa gəliblər.

İlham Əliyev: Biz bu miqyasda dağıntıdan inkişafa doğru dünyada nadir təcrübə nümayiş etdirəcəyik

Prezident İlham Əliyev BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 23-də BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi Migel Anxel Moratinosu qəbul edib. AZ?RTAC xəbər verir ki, Migel Anxel Moratinos dedi:

-Siz mənim nə qədər şad olduğumu, yeniden burada olmağdan necə məmnun olduğumu və Sizin ən böyük uğurlarınızdan birini dünyanın görməkdən nə dərəcədə şad olduğumu təsəvvürünüze belə gətirə bilməzsiniz. Düşünürəm ki, günümüz çox təsirli keçdi.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, siz hər şeyin şahidi oldunuz.

Migel Anxel Moratinos: Ağdamda bəyanatımda, yekun bəyanatımda dedim ki, mən bir növ qarışıq hisslər keçirirəm. Birincisi, siyasi və peşəkar həyatımda heç vaxt görmədiklərimin şahidi oldum. Heç nə yoxdur, tamamilə dağıntıdır. İnsan kədərlənir ki, XXI əsrdə belə bir halın necə şahidi olmaq olar? İkincisi, düşünürəm ki, Ağdama səfərim yaxşı keçdi, çünki Sizin xüsusi nümayəndəniz mənə gələcək üçün planı göstərdi. Bu, böyük baxışdır, cənab Prezident. Yolları, insanların məşğul olduğunu, dinamikanı görmək imkanı böyük qürur hissi verir.

Azərbaycan hər zaman inkişaf edib və bu inkişaf daha da güclənəcək. Mən özümü hər zaman Azərbaycanın dostu hesab etmişəm, bu dəfə də Sizinlə olmaqdan və BMT Sivilizasiyalar Alyansının ali nümayəndəsi qismində yeni missiyamda Sizin söylərinizi, Xarici İşlər Nazirliyini və Mədəniyyət Nazirliyini dəstəkləməyə çalışmaqdan qürur duyuram. Məni qəbul etdiyinizə və birlikdə görə biləcəyimiz işləri nəzərdən keçirmək imkanına görə təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev:

-Ölkəmizə, həmçinin işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfər etdiyinizə görə təşəkkür edirəm. Siz öz hissləriniz barədə danışdınız. Düşünürəm ki, hər kəs eyni hissləri keçirir. Mən müharibədən sonra ilk dəfə Ağdama səfər edəndə qəmginlik hissi, kədər hissi, eyni zamanda, şəhərin yeniden qurulması ilə bağlı qətiyyət hissi keçirdim. Yəqin sizə məlumat verilib ki, bir aydan da az vaxtda biz artıq yenicən quruma prosesinə başladırıq. Siz gördünüz, hər şey dağılıb. Eyni zamanda, təkçə Ağdam rayonunda 97 min mina basdırılıb. Biz Ermənistandan yalnız Ağdam rayonu üzrə mina xəritələrini ala bilmişik, digər rayonlarda yüz minlərlə mina var. Onlar xəritələri bizə vermək-

dən imtina edirlər və bizdə artıq 100-dən çox ölən və yaralanan oldu. Müharibə başa çatandan sonra minalardan, piyada əleyhinə və tank əleyhinə minalardan 30-a yaxın adam həlak oldu, 100-dən çox mülki şəxs yaralandı, o cümlədən bu ayın əvvəlində 2 jurnalist həlak oldu.

Bilirsiniz ki, onlar şəhərləri müharibə zamanı, Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı deyil, ondan sonra dağıdıblar. Onlar bunu Birinci Qarabağ müharibəsi dayandırdıqdan sonra demək olar ki, 30 il ərzində sistemətilik şəkildə bir neçə səbəbdən dağıdıblar. Birincisi, bütün tikinti materiallarını götürmək üçün. Çünki evlər sökülmüş, daşlar aparılmışdır. Bu, oğurluq idi. İkinci səbəb azərbaycanlılara geri qayıtmağa imkan verməmək idi. Çünki onlar düşünürdülər ki, total dağıntıdan sonra heç kim qayıtmayacaq. Təkcə şəhərlərdə deyil, kəndlərdə də, - siz digər istiqamətlərə gedəndə, məsələn Cəbrayıl, siz Füzulidə də olmusunuz, - Zəngilanda, Qubadlıda vəziyyət eynidir. Bütün kəndlər, bütün şəhərlər dağıdılib. İndi biz onları minalardan təmizləməli, həmçinin paralel olaraq yenicən qurumaya başlamalıyıq. Biz artıq bütün söylərimizi toplamışıq, bütün resurslarımızı səfərbər etmişik. Böyük infrastruktur layihələrinə artıq başlanıb. Sizə bəlkə də bununla bağlı məlumat verilib. Biz onları yenidən quracağıq və düşünürəm ki, bu miqyasda dağıntıdan inkişafa, insanlar üçün layiqli yaşayış standartlarına doğru dünyada nadir təcrübə nümayiş etdirəcəyik.

Həmin ərazilərə səfər etdiyinizə görə təşəkkür edirəm. Bu, həqiqətən də sizin müharibədən, uzun müddət davam edən işğaldan əziyyət çəkmiş insanlara rəğbətini, dəstəyini göstəricisidir.

“Azərbaycanla Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında siyasi əlaqələr yüksək səviyyədədir”

Prezident İlham Əliyev Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin iqtisadiyyat nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 23-də Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) iqtisadiyyat naziri Abdulla Bin Touq Al Marrini qəbul edib. AZ?RTAC xəbər verir ki, BƏƏ-nin iqtisadiyyat naziri Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Xəlifə bin Zayed Al Nəhyan, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin vitse-prezidenti və Baş naziri, Dubayın Əmiri Məhəmməd bin Rəşid Al Maktum və Əbu-Dabinin vəliəhdi Məhəmməd Bin Zayed Əl Nəhyanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirərək, onun da salamlarını Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidentinə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin vitse-prezidenti və Baş naziri, Dubay Əmirinə və Əbu-Dabinin vəliəhdinə çatdırmağı xahiş etdi.

Abdulla Bin Touq Al Marri ötən ilin iyulunda vəzifəsinin icrasına başladığı vaxtdan ilk rəsmi səfərinin Azərbaycana olmasından məmnunluq hissi keçirdiyini dedi. Görüşdə Azərbaycanla Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında siyasi əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğu və uğurlu inkişaf etdiyi qeyd olundu, beynəlxalq təsisatlar çərçivəsində və ikitərəfli səviyyədə ölkələrimizin bir-birini dəstəkləməsi məmnunluqla vurğulandı. Söhbət zamanı iqtisadi əlaqələrə toxunularaq, bu sahədə uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirildi, Azərbaycandan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə ixracın artdığı qeyd edildi. Eyni zamanda, qarşılıqlı illərdə tərəfdaşlıq əlaqələrimizin ruhuna uyğun olaraq yeni investisiya imkanlarının müəyyən edilməsi, ticarət dövriyyəsinin artırılması və biznes əlaqələrinin genişləndirilməsi istiqamətində işlərin həyata keçirilməsinin vacibliyi vurğulandı.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev General-mayor Fazil Köçəri oğlu Ağalova “general-leytenant” ali hərbi rütbəsinin verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Polkovnik Rafiq Sultan oğlu Ramazanova “general-mayor” ali hərbi rütbəsinin verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Prezident İlham Əliyev Ədliyyə polkovniki İlyas Ramiz oğlu Rzayevə “ədliyyə general-mayoru” ali hərbi rütbəsinin verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sevindirici haldır ki, bu gün Azərbaycan qalib ölkə kimi dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilməklə yanaşı, həmçinin qonşu dövlətlərlə monolit birliyə malikdir. Bu nailiyyətlər isə Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin böyük sərkərdəlik məharəti, güclü iradəsi və qətiyyəti, nəhayət diplomatik siyasətinin reallığıdır.

Regionun gələcək inkişafına imkanlar yaradan Şuşa Bəyannaməsi

Prezident İlham Əliyev: “Bəyannamə yaxşı bir əməkdaşlıq sənədi olmaqla yanaşı, gələcək münasibətlər üçün zəmanətdir”

Məhz İkinci Vətən Müharibəsinin 44 gün ərzində 30 il işğalçı Ermənistandan azad olunan torpaqlarımız müzəffər və yenilməz ordumuzun şücaəti, xalqın dövlət başçısına olan birmənalı dəstəyi və onun ətrafında monolit birliyi, Türkiyə kimi güclü qardaş dövlətin Azərbaycanın yanında olması və onun atdığı istənilən addımı müdafiə etməsi, həmçinin Pakistan, Əfqanıstan, ŞKTC, Bosniya və Herseqovina, qonşu Gürcüstan, Ukrayna, İsrail, Macarıstan, Moldova, İran, qismən dəstək verən ölkələrdən Malayziya, Mərakeş, Səudiyyə Ərəbistanı, Özbəkistan, Qətər, Qazaxıstan, İndoneziya, Misir Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünə dəstək olmaqla dost ölkə olduqlarını, istənilən separatçılıq və ya silahlı üsyan addımlarını qınadığını bildiriblər.

Ən əsası isə işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda böyük quruculuq işlərinə Azərbaycana əsl dost olan ölkələrin dəvət olunmasıdır. Dövlət başçımızın dediyi kimi: “Bu müharibə, eyni zamanda, onu göstərdi ki, Azərbaycanın əsl dostları kimlərdir, hansı ölkələrdir. Əlbəttə ki, Azərbaycan şirkətləri, ilk növbədə, bu işlərdə iştirak edəcək və bizim üçün dost olan ölkələrin şirkətlərini də biz dəvət edəcəyik, daha doğrusu, artıq dəvət etmişik”.

Şuşa Bəyannaməsi - Bir millət, iki ürək - Azərbaycan Türkiyə qardaşlığının reallığı

Ən əsası isə, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızın bərpa və quruculuq işlərində ən böyük dəstəyi qardaş Türkiyə dövləti verib və bu gün də Azərbaycanın yanında olmaqla “Bir millət, iki dövlət” meydana da özünü açıq şəkildə göstərdi və göstərməkdədir. Xüsusilə də, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın hər iki ölkə üçün tarixi əhəmiyyət daşıyacaq müttəfiqlik münasibətləri haqqında iyunun 15-də imzalanan Şuşa Bəyannaməsi Türkiyə-Azərbaycan münasibətlərində yeni bir dövrə qapı açacağına söyləmək mümkündür. Bu çərçivədə liderlərin imzaladığı Şuşa Bəyannaməsi olduqca diqqətəlayiq hadisə olmaqla, həm də Azərbaycan ilə Türkiyə münasibətlərinin yeni yol xəttini təyin edən sənəddir. İmza mərasimi zamanı tarixi əhəmiyyətli məqamlardan biri Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Şuşada baş konsulluğun açılacağını bildirməsi oldu. Bu bəyanat bir daha bütün dünyaya Qarabağın Azərbaycanın ayrılmaz ərazisi olduğunu və qardaş Türkiyənin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə verdiyi əhəmiyyəti açıq şəkildə elan etdi.

Zəngəzur dəhlizi ölkəmizin strateji əhəmiyyətini artıracaq

İmzalanma mərasimində Azərbaycan Prezidenti Şuşa Bəyannaməsinin əhəmiyyətini dolğun və lakonik şəkildə yüksək dəyərləndirərək bildirdi ki, bu tarixi sənəd gələcək münasibətlər üçün zəmanətdir: “Bəyannamə yaxşı bir əməkdaşlıq sənədi olmaqla yanaşı gələcək münasibətlər üçün zəmanətdir”. Prezident müdafiə sahəsindəki əlaqələrə və Zəngəzur dəhlizinə də diqqət çəkərək, bu dəhlizin mütləq tətbiq olunacağını vurğulayıb və bu, həm də Ermənistanda 10 noyabr bəyannaməsinin icrasına etiraz edən siyasi qüvvələrə, revanşistlərə ciddi mesaj idi.

Həmçinin, dəhliz kifayət qədər böyük iqtisadi potensiala və təbii resurslara malik olan regionu birləşdirəcək. Bu, Naxçıvanın Azərbaycanın əsas ərazisi vasitəsilə həmin nəqliyyat dəhlizlərinə çıxışını təmin edəcək. Xüsusən də, “Şərq-Qərb” nəqliyyat dəhlizinə naxçıvanlı iş adamlarının çıxışının təmini baxımından əhəmiyyətli olacaq. Dəhliz Azərbaycanın öz eksklavi olan Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə ilə əlaqələri də gücləndirəcək, ölkəmizin geo-iqtisadi əhəmiyyəti daha da artıracaq.

Ən əsası, türk dünyası uzun illərdən sonra yenidən Zəngəzur dəhlizi vasitəsilə birləşəcək. Bütövlükdə, Şuşa Bəyannaməsi iki qardaş ölkə arasındakı strateji tərəfdaşlığı gücləndirməklə iqtisadi sahədə yeni əməkdaşlıq imkanları yaradacaq. Bir sözlə, Şuşa Bəyannaməsinin imzalanması nəinki iki ölkənin, bütövlükdə regionun tarixində özünəməxsus yer tutacaq.

Bəli, bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin “Bir millət, iki dövlət” kəlamı sadəcə olaraq, kəlam deyil, bu, gerçəkdir. Artıq bu realıq bütün sahələrdə sübuta yetirilməkdədir. Hər zaman da bu belə olacaq. Qələbə Zəfəri ilə - Qarabağ Azərbaycandır! Azərbaycan-Türkiyə “Bir millət, iki dövlətdir!”

Rəcəb Tayyib Ərdoğan: “Şuşa Bəyannaməsi yeni dövrdə Türkiyə-Azərbaycan münasibətləri üçün yol xəritəsini müəyyənləşdirir”

“Qardaşım İlham Əliyevlə bir az əvvəl keçirdiyimiz görüşdə münasibətlərimizi təkrar dəyərləndirmək imkanımız oldu”- deyən Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib ki, TANAP layihəsi ilə Türkiyə üzərindən keçən Azərbaycan təbii qazı Avropa bazarlarındakı yerini alıb: “Dəyərli qardaşımın da ifadə etdiyi kimi, “tek millət, iki dövlət”in təməlinde yüksəltdiyimiz münasibətlərimizi daha da yüksək səviyyəyə aparacaq yeni bir tarixi addım atdıq. Bu

münasibətləri bundan sonrakı dövrdə daha da gücləndirəcəyik və yolunuza davam edəcəyik”.

Türkiyə Prezidenti diqqətə çatdırıb ki, bu gün imzalanan Şuşa Bəyannaməsi ilə münasibətlərin yeni dövrdəki yol xəritəsi müəyyən edilib: “Türkiyə və Azərbaycan arasında imzalanan Şuşa Bəyannaməsi bir çox məsələləri əhatə edir. Bundan sonra gələcəkdə bir çox addımları atarkən burada artıq sadəcə iki ölkəni deyil, bütün bölgəni əhatə edən bir qətiyyət əksini tapacaq”.

Prezident İlham Əliyev: “Müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şuşa bəyannaməsinin Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrini ən yüksək zirvəyə qaldırdığını deyib: “Bu gün tarixi gündür. Türkiyə Prezidentini Qarabağ torpağında salamlayırıq. Əziz Qardaşım Azərbaycanda dəfələrlə olub. Ancaq ilk dəfə Qarabağ torpağında, Şuşada biz bir yerdəyik. Bu səfərin tarixi əhəmiyyəti var”.

Dövlətimizin başçısı deyib: “Bu gün müttəfiqlik haqqında imzalanmış birgə Bəyannamə əlaqələrimizi ən yüksək zirvəyə qaldırır. Bəyannamənin adı öz-özlüyündə hər şeyi deyir. Biz bu gün keyfiyyətcə yeni əlaqələr qurmuşuq və bu bəyannamədə göstərilən bütün müddəalar bizim gələcək işbirliyimizin təminatıdır”.

Türkiyə Prezidenti bölgədə təsiri olan hər kəsi Azərbaycanın Zəfərini qəbul etməyə və gələcəyə baxmağa çağırır

Türkiyə Prezidenti çıxışı zamanı bölgədə təsiri olan hər kəsi həqiqətləri görməyə, Azərbaycan xalqının Zəfərini qəbul etməyə və gələcəyə baxmaq çağırışını edib. Rəcəb Tayyib Ərdoğan deyib: “Türkiyə olaraq biz də coğrafi qonşuluq əlaqələrimizi daha dərin əməkdaşlıqlara yönəltmək istəyirik. Ermənistanın ona xoş niyyətlə uzadılan həmrəylik əlini tutmasını, ortaq gələcəyi birlikdə formalaşdırmaq firsətindən yaxşı istifadə etməsini arzu edirik. Altılı platforma dedik. Bu altılı platformada bildiyiniz kimi, Rusiya, Türkiyə, Azərbaycan, Ermənistan, Gürcüstan və İran var. Bu altılı platforma ilə birlikdə artıq istəyirik ki, bölgə rahatlıqla, sülh içində yaşanan bir bölgə olsun”.

Türkiyə Prezidenti sözünü davam edərək deyib: “Bu addımı atmaq üçün biz qardaşlarla birlikdə hər cür fədakarlığa hazırıq. Cənab Putin eyni qaydada bu cür fədakarlığa hazırdır. Bu istiqamətdə atılacaq addımlarla bölgə bir sülh bölgəsinə çevriləcək”.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında konfrans keçirilib

İyunun 23-də Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında "Azərbaycan Respublikası və Türkiyə Respublikası arasında müttəfiqlik münasibətləri haqqında Şuşa Bəyannaməsinin tarixi əhəmiyyəti" mövzusunda həsr olunmuş konfrans keçirilib. SIA-nın verdiyi məlumata görə, Respublika Veteranlar Təşkilatının mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, konfransda Təşkilatın sədr müavini, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, polkovnik Cəlil Xəlilov Şuşa Bəyannaməsi, onun tarixi-siyasi əhəmiyyəti ilə bağlı çıxış edib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla anılıb.

Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov çıxışında Şuşa Bəyannaməsinin müxtəlif aspektlərdən şərh edib, onun iki qardaş ölkə arasında əməkdaşlığın genişlənməsinə töhfə verəcəyini bildirib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının Tarix kafedrasının müdiri, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Firdovsiyə Əhmədova "Şuşa Zirvəsinin tarixi zəmini və əhəmiyyəti" mövzusunda mərə-

zə edib, Şuşa Bəyannaməsinin tarixi önəminə diqqət çəkib.

Akademik Ziyad Səmədzadə "Türkiyə və Azərbaycan iqtisadi əməkdaşlığı müasir vəziyyət və çağırışlar" mövzusunda çıxışında Azərbaycanın və Türkiyənin daim bir-birinin marağını qətiyyətlə müdafiə etdiyini bildirib, bununla bağlı konkret nümunələr göstərib.

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının Hüquq və kadr şöbəsinin müdiri Bəhram Zahidov Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısındakı tarixi xidmətlərinə toxunub, 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusunun Müzəffər Ali Baş Komandanının rəhbər-

sahələrini əhatə etməklə ardıcıl və dinamik inkişaf etdiyi vurğulanıb. Bildirilib ki, Türkiyə Cümhuriyyətinin qurucusu Mustafa Kamal Atatürkün "Azərbaycanın sevinci sevincimiz, kədəri kədərimizdir" və Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin "Bir millət, iki dövlət" ifadələri hazırda bu münasibətlərin əsasını təşkil edən möhkəm təməl prinsiplərinə çevrilib.

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin son vaxtlar inkişafının yeni mərhələsinə - müttəfiqlik sə-

qüruruna, bu gün Qarabağda həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq işlərinə görə konfrans iştirakçıları, o cümlədən veteranlar adından Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandana dərin minnətdarlıq və qəti dəstək ifadə olunub.

liyi ilə tarixi uğura imza atdığını qeyd edib.

Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri Fatma Səttarova çıxışında Şuşa Bəyannaməsinin Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrində yeni səhifə açdığını bildirib, bu əməkdaşlığın türk dünyasının birliyi və tərəqqisi baxımından mühüm önəm kəsb etdiyini vurğulayıb.

Konfrans iştirakçıları 44 günlük Vətən müharibəsində erməni faşizmi üzərində böyük zəfər qazanan, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin edən Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı adı ilə təltif olunması təklifini irəli sürüb, bununla bağlı yekdil mövqə ifadə ediblər. Hərbi vətənpərvərlik mahnılarının ifaçısı Şəmistan Əlizamanlı tədbirdə mahnılar oxuyub. Konfransın sonunda dövlətimizin başçısına müraciət ünvanlanıb.

Respublika Veteranlar Təşkilatının mətbuat katibi Seymur Əliyev konfrans iştirakçıları adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə ünvanlanan müraciətin mətnini oxuyub. Müraciətdə Azərbaycan ilə Türkiyə arasındakı dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin hazırda ölkələrimizin həyatının bütün

viyyəsinə ucalmasının xüsusi vurğulandığı müraciətdə bildirilib ki, 44 günlük müqəddəs Vətən müharibəsi bunun əyani və birmənalı təsdiqi olub. İyunun 15-də Azərbaycan və Türkiyə prezidentlərinin imzaladıkları Şuşa Bəyannaməsinin ölkələrimiz arasında qardaşlıq missiyasının zirvəsi olduğu qeyd edilib.

Xüsusi vurğulanıb ki, Bəyannamədə nəzərdə tutulan genişmiqyaslı tədbirlər hər iki qardaş ölkə ilə yanaşı, Qafqaz regionunda sabitliyin və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsinə, uzunmüddətli sülhün təmin edilməsinə, iqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpasına, sosial inkişafa mühüm töhfə verəcək. Bəyannamə, eyni zamanda, 44 günlük Vətən müharibəsində azad edilərək tarixi sahiblərinə qaytarılmış Qarabağın təqdimatı, onun tacı olan Şuşanın və digər rayonların həyatında yeni mərhələnin başlanğıcı, dirçəlişinin siyasi qarantıdır. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada imzalanan Bəyannamə həm də bu tarixi şəhərin Azərbaycana məxsusluğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirdi.

Müraciətdə özəli torpaqlarımızı erməni faşistlərinin işğalından azad edərək doğma Azərbaycanımıza, onun xalqına, o cümlədən veteranlara yaşatdığı Böyük Zəfər

İyunun 23-də Yeni Azərbaycan Partiyası Xətai rayon təşkilatının videoformatda XII hesabat konfransı keçirilib. Əvvəlcə Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda canlarını qurban vermiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Yeni Azərbaycan Partiyası Xətai rayon təşkilatının XII hesabat konfransı keçirilib

ni zamanda, YAP Xətai rayon təşkilatının nümayəndələri mütəmadi olaraq rayon ərazisində yaşayan şəhid ailələrinə, qazilərə baş çəkər, onlara öz maddi və mənəvi dəstəklərini göstərirlər.

Sonra YAP Xətai rayon təşkilatının Nəzarət-Təftiş Qrupunun sədri Məhəmməd İbrahimovun hesabatı dinlənib.

Daha sonra məruzə ətrafında çıxışlar başlanıb. YAP Xətai rayon təşkilatının İda-

hesabat dövrü ərzindəki fəaliyyətinə münasibət bildiriblər.

Konfransda çıxış edən YAP Mərkəzi Aparatının Təşkilat Şöbəsinin müdiri Əhliman Tağıyev bildirib ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin qurucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası ölkənin siyasi palitrasında milli maraqları təmsil edən avangard siyasi qüvvə olaraq hər zaman xalqımızın ali mənafeyinin ifadəçisi kimi çıxış

Konfransın gündəliyi təsdiq olunduqdan sonra YAP Xətai rayon təşkilatının sədr əvəzi Yeganə Qurbanova hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. Yeganə Qurbanova bildirib ki, 30 illik müstəqillik tarixinə malik olan Azərbaycanın inkişafında, qazılan uğurlarda Yeni Azərbaycan Partiyasının xüsusi payı var. Onun sözlərinə görə, parti-

yamızın qurucusu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf siyasəti Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Bunun nəticəsində də Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 gün davam edən hərbi əməliyyatlar çərçivəsində Azərbaycan Ordusu işğalçı

Ermənistanın silahlı qüvvələrini darmadağın edərək Qarabağımızı işğaldan azad edib, böyük zəfərə atıb.

Məruzədə qeyd olunub ki, YAP Xətai rayon təşkilatı 1993-cü il fevralın 13-də təsis olunub. Yarandığı zaman təşkilat özündə 25 ərazi ilk partiya təşkilatını və 500 nəfər

nəfərini gənclər, 8 min 74 nəfərini isə qadınlar təşkil edir. Təşkilat YAP-ın Nizamnaməsinə və Mərkəzi Aparatın tövsiyələrinə uyğun olaraq qarşıya qoyulan vəzifələrin icrasını layiqincə yerinə yetirməyə çalışır.

Bildirilib ki, hesabat dövründə koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar rayon təşkilatı tərəfin-

üzvü birləşdirirdi. Hal-hazırda isə YAP Xətai rayon təşkilatında ilk ərazi təşkilatlarının sayı 132, üzvlərinin sayı isə 16 min 600 nəfərdir. XI konfransdan ötən dövr ərzində rayon təşkilatının sıralarına 840 nəfər daxil olub. Onların 404 nəfəri gənclər, 327 nəfəri isə qadınlardır. Ümumilikdə, təşkilat üzvlərinin 4 min 229

den aztəminatlı ailələrə maddi yardım göstərilib. Ey-

rə Heyətinin üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, YAP Xətai rayon təşkilatı Qadınlar Şurasının sədri Aygün Əhmədli, YAP Xətai rayon təşkilatının Şura üzvləri Pənah İmanov və Zöhrə Mehdiyeva, YAP Gənclər Birliyinin üzvü Emil Aslanlı çıxış edərək YAP Xətai rayon təşkilatının

edir. Artıq partiyanın yerli təşkilatlarının növbəti hesabat konfranslarına start verildiyini deyə Əhliman Tağıyev YAP Xətai rayon təşkilatına gələcək fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb. Qeyd edək ki, YAP Xətai rayon təşkilatının hesabat dövründəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirilib.

ABŞ Kongresində erməni daşnakları haqqında sensasion sənəd!

Onlar Hitlerin siyasətini dəstəkləyiblər

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki Baş Konsulluğunun apardığı araşdırmasından sonra ABŞ kongresinin arxivlərində erməni daşnaklarının Hitlerin Holokost siyasətini dəstəkləmələri ilə bağlı sənəd üzə çıxıb. SIA-ya daxil olan məlumata görə, 4 may 1995-ci ildə ABŞ-ın Nümayəndələr palatasının Mişiqandan olan üzvü Frank Huk Konqresin iclasında erməni daşnaklarının Hitlerin Holokost siyasətini dəstəkləmələri, ABŞ ərazisində irqçilik qarşılıqlarını, eləcə də terror aktları törətmələri barədə faktları təqdim edib. Məqalə şəklində təqdim olunan sənəd ABŞ Konqresinin qeydiyyat kitabına daxil olub və ölkə hökuməti tərəfindən dərc edilib.

ABŞ-da dərc edilən "Hairenik" daşnak qəzeti 17 sentyabr 1936-cı ildəki məqalədə faşizmi "bəşəriyyətə töhfə" adlandıraraq

Məqalədə bildirilir ki, erməni daşnakları nasizmə simpatizə edirlər, eyni zamanda, Bostonda (ABŞ) ermənilər tərəfindən nəşr olunan

"Hairenik" qəzetinin 17 sentyabr 1936-cı il nömrəsi də sübut olaraq göstərilir. Qəzetdə bildirilir ki, daşnaklar məqalədə hitlerizmi və faşizmi "bəşəriyyətə töhfə" adlandıraraq yanaşı, faşizmi "Almaniya və İtaliyanın yeni həyata imkan verən uğurlu sistemləri" kimi təqdim ediblər. Məqaləni təqdim edən amerikalı konqresmen bildirib ki, daşnaklar aşırı antisemitdirlər və bu mövzuda kifayət qədər materiallar dərc ediblər.

"Hairenik" qəzetinin 1936-cı ilin avqust sayında isə daşnaklar Holokostu belə dəstəkləyiblər: "Hər

xroniki xəstəlik kimi dərin köklər salarkən, belə zəhərli elementləri aradan qaldırmaq çətin olur. Belə elementləri məhv etmək cəhdi inqilabi uğurdur".

Njde Hitlerin irqçi ideyalarına əsaslanıb və bu ideyanı fəaliyyətinin mühüm hissəsi olaraq seçib

Sözügədən sənəddə nasistlərə xidmət edən erməni daşnakı Qaregin Njdenin barəsində informasiya verilir. Onun xüsusilə erməni gəncləri arasında Tsexarkonizm (erməni ultramillətçiliyinin) ideologiyasının əsaslarını qoyduğu bildirilir. Həmçinin qeyd olunur ki, Njde Hitlerin irqçi ideyalarına əsaslanıb və bu ideyanı fəaliyyətinin mühüm hissəsi olaraq seçib. Beləliklə, bu sənədlər həm də onu sübut edir ki, hazırda da Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən Amerikanın erməni lobbisi - Amerika Erməni Milli Komitəsi bilavasitə daşnak təşkilatıdır. Bəhs etdiyimiz sənədin əslini isə aşağıdakı linkdən oxuya bilərsiniz:

drive.google.com/file/d/15rLVNUNWrlhgitOCu9170lkM56erx/view

"Şərq Tərəfdaşlığı" sammitinin keçirilmə tarixi açıqlanıb

"Şərq Tərəfdaşlığı" sammitinin 2021-ci ilin dekabrında keçirilməsi planlaşdırılır. Bu barədə Avropa İttifaqının Xarici Siyasət Xidməti məlumat yayıb. Məlumatla görə, sammitinin keçirilməsinə hazırlıq kontekstində Aİ-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistanla dərziyini ifadə etmək üçün Avstriya, Litva və Rumıniya xarici işlər nazirləri Aleksandr Şallenberq, Qabrieliya Landsbergis və Boqdan Auresku Cənubi Qafqaza səfər edəcəklər.

XİN başçıları Aİ Xarici İşlər və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə Yüksək Nümayəndəsi/Avropa Komissiyası sədrinin müavini Cozep Borrellin tapşırığına əsasən, iyunun 25-26-da bölgəyə səfər edəcəklər. Onların Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan liderləri ilə görüşü planlaşdırılır. Nazirlərin Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan liderləri ilə görüşü planlaşdırılır. XİN başçıları səfərin sonunda, iyunun 26-da Aİ-nin Tblisindəki nümayəndəliyində mətbuat konfransı keçirəcəklər.

Azad olunan ərazilərdə “yaşıl enerji” siyasəti yeni imkanlar yaradacaq

Prezident İlham Əliyev Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin elektrik enerjisi ilə təchizatı haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin etibarlı və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təchizatı məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası üçün nəzərdə tutulan vəsaitdən “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə 24.500.000,0 (iyirmi dörd milyon beş yüz min) manat ayrılıb. Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan məbləğdə maliyyələşməni təmin, Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Azad edilmiş torpaqlara həyat qaydır

Hərbi əməliyyatların bitməsindən sonra Prezident İlham Əliyevin mütemadi olaraq işğaldan azad edilmiş rayonlara səfər etməsi, həmin rayonlarda yenidənqurma və bərpa işlərinə bütün dövlət və özəl sektorun qoşulmasını əsl birliyin göstəricisidir. Məhz bu birliyin bariz nümunəsi olaraq ölkədə aparılan enerji siyasətinin tərkib hissəsi kimi həmin ərazilərdə, o cümlədən Kəlbəcər rayonu ərazisində dövlət sərhədinin mühafizəsi və müdafiəsinin təşkilinin elektrik enerjisi ilə təchizatı haqqında Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamına əsasən elektrik enerjisi infrastrukturunun yenilənməsi və bərpası işlərini də göstərmək olar. Ölkə Prezidentinin işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərləri zamanı artıq bir sıra yarımstansiyaların açılışı həyata keçirilib. hər sə-

fərdən sonra həmin rayonların bərpa işlərinə vəsait ayırması dövlət başçısının bu məsələlərə nə dərəcədə həssas yanaşdığına sübutdur.

İşğaldan azad edilmiş bütün şəhər və rayonların baş planlarının hazırlanması ilə bağlı Prezidentin tapşırığının icrası hazırda yüksək sürətlə davam etməkdədir. Eyni zamanda, işğaldan azad edilmiş rayonlarda “yaşıl enerji” zonasının yaradılması məqsədilə ilkin olaraq pilot layihələr qismində bəzi yerlərdə “ağıllı şəhər” və “ağıllı kənd” konsepsiyalarının da tətbiqi baş tutacaq. Ağıllı kənd layihəsi ilkin olaraq Zəngilan rayonunun Üçüncü Ağal kəndində icra olunacaq.

Qarabağ alternativ enerji mənbəyinə çevriləcək: Qarabağ “yaşıl enerji” zonasıdır

Prezident İlham Əliyev hələ müharibədən əvvəl iki iri beynəlxalq şirkətin ümumi həcmi 440 meqavata bərabər günəş və külək elektrik stansiyaları tikintisinə sərmayə yatırması barədə müqavilələr imzaladığını və azad edilmiş ərazilərdə də bunun üçün yaxşı imkanlar olduğunu xatırladaraq dedi: “Kəlbəcər-Laçın zonasında külək stansiyaları, çünki orada çox güclü küləklər olur, Zəngilan-Cəbrayıl zonasında isə günəş stansiyaları, çünki orada günəş şüalarının il ərzində miqdarı da çox böyükdür və əgər belə demək olarsa, günəş şüalarının keyfiyyəti də buna imkan verir. Qeyd edək ki, İkinci Vətən Müharibəsindən 7 aydan çox keçməsinə baxmayaraq, ölkə Prezidentinin işğaldan azad edilmiş ərazilərə səfərləri zamanı artıq bir sıra yarımstansiyaların açılışı həyata keçirilib. Belə ki, vətən müharibəsi başa çatandan cəmi bir neçə ay sonra Qarabağın elektriki enerjisi zəncirinin əsas hissələrini

təşkil edən 8 meqavat gücə malik “Güləbird” Su Elektrik Stansiyası, 110/35/10 kilovoltluq Şuşa, Füzulu və Şükürbəyli yarımstansiyalarının açılışının edilməsi proseslərin hansı sürətlə aparıldığını göstərir.

Prezident İlham Əliyev: “2021-ci ilin sonuna qədər azad edilmiş ərazilərdə bütün elektrik enerjisi infrastrukturunun qurulması yekunlaşacaq”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev aprelə Dövlət Televiziyasına verdiyi müsahibəsində bildirmişdi ki, 2021-ci ilin sonuna qədər azad edilmiş ərazilərdə bütün elektrik enerjisi infrastrukturunun qurulması yekunlaşacaq. Prezident qeyd edib ki, bununla paralel olaraq, əsas infrastruktur layihələrinə də start verilib: “Azad edilmiş ərazinin elektrik təchizatı hesab edirəm ki, bu ilin sonuna qədər başa çatacaq. Həm xətlər çəkilir, həm yeni yarımstansiyalar tikilir. Şuşa şəhəri indi elektrik enerjisi ilə tam təmin edilib və hazırda Daşkəsəndən Kəlbəcəyə yeni ötürücü xətlər inşa edilir. Bu, çox ağır bir işdir. Çünki bu infrastruktur layihəsi Murov dağlarından keçməlidir. Orada dağların hündürlüyü 3500 metrə çatır və hələ ki, hava şəraiti o qədər də münasib deyil, qar əriməyib”.

10 Noyabr Bəyannaməsinin imzalanmasından cəmi 1 ay sonra Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı olan Şuşanın Azərbaycan işığı ilə təchiz edilməsini bacaran “Azərişiq” bu məsuliyyətlə işin də öhdəsindən gəlmək üçün maksimum səylə fəaliyyət göstərir.

Həmçinin, “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Tədris və İnnovasiyalar Mərkəzinin direktoru Araz Məmmədşadənin sözlərinə görə, hazırda azad edilmiş ərazilərdə işlər sürətlə aparılır. Onun sözlərinə görə, izolyasiyalı və mühafizə olunan yüksək gərginlikli elektrik xətlərindən istifadə bizə Qarabağda 6000 hektardan çox əraziyə qənaəət imkan yaradacaq. Cəbrayıl rayonu ərazisində - Araz çayı üzərində yerləşən “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqları və su elektrik stansiyaları ilə bağlı işlər yekunlaşmaq üzrədir. İranla əl-

də edilmiş razılaşmaya əsasən, ümumi gücü 280 meqavat olan hər iki stansiyadan 716 milyon kVt/s elektrik enerjisi istehsal ediləcək ki, onun da 356 milyon kVt/s-ı Azərbaycanın payına düşəcək. Hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərin elektrik enerjisi ilə təminatı üçün “Yaşıl enerji” konsepsiyası işlənir. Azad edilmiş ərazilərdə təqribən 45 kiçik su elektrik stansiyası fəaliyyət göstərəcək, düşmənlərini tərk edərkən bu su elektrik stansiyalarının bir çoxunu dağıdıb və talan edib. Hazırda “Azərenerji” ASC işğaldan azad olunmuş ərazilərdə elektrik enerjisi şəbəkəsinin formalaşdırılması işləri görür və bu stansiyalar istifadəyə verildikdən sonra o şəbəkələr vasitəsi ilə ərazinin elektrik enerjisi təminatında istifadə olunacaq”.

Qısa zamanda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə generasiya gücü 240 meqavata çatdırılacaq ki, bu da böyük gücdür. Bütün bunların fonunda onu demək olar ki, qısa zamanda işğaldan azad olunan ərazilərimizdə nəzərdə tutulan bütün sosial layihələr uğurla həyata keçiriləcək. Kəlbəcər-Laçın zonası bərpa olunan enerji mənbələrinin yaradılması, su elektrik stansiyalarının tikintisi üçün əlvərişli təbii şəraitə malikdir. Vaxtilə bu ərazilərdə çoxsaylı stansiyalar qurulub, işğal dövründə ermənilər onlardan istifadə ediblər. Lakin kapitulyasiyadan sonra bütün stansiyalar dağıdılıb və yararsız hala gətirilib. Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bütün stansiyaları bərpa edəcək, yeniləri tikiləcək. Bu isə elektrik enerjisinin olan tələbatın ödənilməsinə mühüm rol oynayacaq. Eyni zamanda biz əldə olunan yeni uğurlarla bu sahədə ixrac potensialımızı yüksəldə bilirik.

RƏFİQƏ HYSEYNOVA

Ermənilərin AŞPA hay-şivəni: perspektivsizlik!

Strasburqda, AŞPA-nın yay sessiyasında erməni nümayəndə heyəti adiçəkilmə strukturunu növbəti dəfə Azərbaycan əleyhinə qərarlar qəbul etmək üçün cəhdlər göstərib. Artıq neçənci dəfədir ki, Naira Zoqrabyan, Edmin Marukyan və başqa xəstə təfəkkürlü erməni deputatları “yüzlərlə erməni hərbi əsirlərinin” guya Azərbaycanda saxlanılmaları, eləcə də onlardan “19 nəfərinin vəhşicəsinə qətlə yetirilməsi”, həmçinin Bakıda tətbiq edilən “cinayətlər” barədə saxta mövzuları gündəmdə saxlamağa çalışırlar.

Üstəlik, “cəza” üçün Azərbaycan dövlətinə və rəhbərliyinə qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsini tələb olaraq irəli sürürlər. Məhz bu mənada Ermənistan Azərbaycanı

qaralamaq niyyətindən əl çəkmək maraqlarına son qoymur, özü də Avropa və dünya ictimaiyyətinin gözləri qarşısında. Bir sözlə, onlara lazım olan yeganə məqsəd Bakıya qarşı təsir və təzyiqləri artırmaqdır. Amma buna nail ola bilirlərmə?

Belə addımlar Ermənistanda heç bir dividendlər gətirmir

Lakin erməni nümayəndə heyətinin yalan, böhtan xarakterində qaldırdıqları səs-küylər onların istədikləri nəticələri vermirdi və İrəvana da heç bir dividendlər gətirmir - nə qaldırılan sözügedən “məsələlər” kontekstində, nə də postmüharibə dövründə Ermənistan qarşısında dayanan həyati problemlərinin həll olunması baxımından.

Bunun ilk səbəbi isə erməni tə-

rəfinin Azərbaycan tərəfinə qarşı qaldırdığı və “hərbi əsir” adlandırıldıqları terrorçuların məhkəmə prosesləridir. Lakin Bakıda keçirilən məhkəmə prosesləri kifayət qədər sübut edir ki, Ermənistan tərəfindən “hərbi əsir” kimi təqdim edilən şəxslər üçtərəfli bəyannamadan sonra ərazilərimizə daxil olaraq burada diversiya və terror hərəkatlarını icra etməyə, ağır cinayətlər törətməyə cəhd göstərən və Azərbaycanın müvafiq güc strukturları tərəfindən saxlanılaraq zərərsizləşdirilənlərdir.

Azərbaycan 1991-1994-cü illərdə baş vermiş müharibə vaxtından başlayaraq 4 mindən çox insanın, vətəndaşının taleləri barədə bir dənə də olsun cavab ala bilməyib!

Daha bir sərəm və heç bir həqiqət çərçivəsinə sığmayan həyasız iddialardan biri də budur ki, guya Azərbaycan tərəfi saxlanılanlardan 19 nəfərini “qətlə yetirib”. Fəqət, sözügedən iddiaya görə qarşı tərəf bir dənə də olsun fakt ortaya qoya bil-

mir. Onlara sadəcə boş iddia və ittiham lazımdır, fakt isə önəmli deyil...

Amma gələn görək, AŞPA-nın sessiyasında rəsmi Bakıya qarşı çoxsaylı, məntiqsiz, əsassız və yalan-böhtan xarakterli suçlamalar yağdıran İrəvan Bakının tələb və ittihadlarına qarşı cavab veriblərmə? Halbuki Azərbaycan 1991-1994-cü illərdə baş vermiş müharibə vaxtından başlayaraq 4 mindən çox insanın, vətəndaşının taleləri barədə bir dənə də olsun cavab ala bilməyib!

Əgər buraya erməni ordusu tərəfindən törədilmiş vəhşi cinayət hadisələrini, 30 il boyunca yürütdükləri işğalçılıq siyasətləri dövründəki talançılıqlarını, soyqırım aktlarını da əlavə edərsək, bu zaman ittihadçı tərəfin məhz Azərbaycanın olduğunu əminliklə vurğulaya bilirik. Biz, elə də uzağa getməyərək biri uşaq, digəri yeniyyətə olaraq 12 dinc sakinin Kəlbəcərin Başlıbel kəndindəki qalıqlarının tapılmasını və erməni aqressiyasının bu vəhşiliyə hələ də cavab verməməsinə sübut ola-

raq ortaya qoya bilirik, eləcə də Xocalı, Bağanis Ayrım və s. qətlə-am və soyqırımları faktlarını!

Qarşıda dayanan daha bir məsələ - regionun sülhlə təmin olunması məqsədi ilə Ermənistanda olan minalanmış ərazilərin xəritələrinin Azərbaycana verilməsi

Təbii ki, Ermənistanın hərbi cinayətlərinin tam şəkildə açılması faktı icra olunmayacağı gündə qədər postmünaqişə dövründə hər hansı bir humanitar qərarların verilməyəcəyini də demək mümkündür. Və əlbəttə ki, qarşıda dayanan daha bir məsələ - regionun sülhlə təmin olunması məqsədi ilə Ermənistanda olan minalanmış ərazilərin xəritələrinin Azərbaycana verilməsi.

Bütün bunlardan nəticə çıxaraq Ermənistan AŞPA-da haray-həşir salan deputatları yaxşı olardı ki, özlərini belə bir rüsvayçı vəziyyətlərdən çıxarıb konstruktivlik məcrasına tərəf köklənsinlər. Çünki müvafiq strukturlarda anti-Azərbaycan sanksiyalarının verilməsi tələblərini öne sürmək onlara ümumiyyətlə, heç bir perspektiv vəd etmir.

Rövşən RƏSULOVA

UNEC-də YAP Gənclər Birliyinin fəal üzvləri ilə görüş keçirilib

Iyunun 23-də Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin fəal üzvləri ilə görüş keçirilib. SIA-nın verdiyi məlumata görə, əvvəlcə YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru, iqtisad elmləri doktoru, professor Ədalət Muradov gəncləri ali təhsil ocağında yaradılan şəraitlə tanış edib. Universitetin həyatında yaradılan, gəncləri vətənpərvərliyə, milli ruha səsləyən “Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz!” xatirə kompleksindən başlanan tanışlıq aktı zalında tədbirin keçirilməsi ilə davam edib.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin rektoru Ədalət Muradov ali təhsil ocağının yeniliklərindən, təhsilin keyfiyyətini yüksəltmək üçün atılan addımlardan geniş bəhs edərək bildirdi ki, univer-

sitet dünya ali təhsil bazarında “UNEC” brendi olaraq çıxış edəcəyini ictimaiyyətə bəyan etdi: “Yeni mərhələdə universitet, ilk növbədə, tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsini prioritet olaraq seçdi və bu

istiqamətdə tədris prosesinin elektronlaşdırılmasına, informasiya təminatının yaxşılaşdırılmasına, şəffaflığın artırılmasına, elmi-pedaqoji heyətin gücləndirilməsinə, tədris plan və proqramlarının modernləşdirilməsinə və beynəlxalq

mübadilə və ikili diplom proqramlarında iştirakın genişləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verir”.

Rektor beynəlxalq ikili diplom proqramları üzrə tədrisdən, tələbə məmnunluğunun artırılmasından, yeni dövrün çağırışlarından geniş bəhs edib. Rəqəmsal iqtisadiyyat qurulduğunu öne çəkən rektor rəqəmsal təhsilə keçidin qaçılmaz olduğunu bildirdi.

Görüşdə bu əminlik də ifadə edildi ki, ölkəmizin inkişaf edən iqtisadiyyatı və güclənən beynəlxalq nüfuzu sayəsində yaxın gələcəkdə UNEC dünya universitetlərinin reyting siyahılarında Vətənimizi daha yüksək yerlərdə təmsil edəcək, Prezident İlham Əliyevin universitet qarşısında qoyduğu vəzifələri layiqincə yerinə yetirərək Azərbaycanın inkişafına böyük töhfələr verəcək.

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov görüşün yüksək səviyyə-

zaman olduğu kimi, fəal gənclər arasında Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin tələbələri və məzunları çoxluq təşkil edəcək: “Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin yeni formalaşmış tərkibində də İqtisad Universitetinin məzunları çoxluq təşkil edir. Bu göstərici bir çox məqamları özündə ehtiva edir. Universitetdə yaradılan şərait, səsləndirdiyiniz çağırışlar gənclərə diqqət və qayğının təzahürüdür. Gənclərə belə şəraitin yaradılması onların üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Onlar bu imkanlardan bəhrələnərək daha böyük bilik qazanmaq, gələcəkdə ö-

de təşkilinə, onlara tanışlıq üçün yaradılan gözəl şəraitə görə Universitetin rektoru, YAP İdarə Heyətinin üzvü Ədalət Muradov təşəkkürünü bildirərək bu inamını ifadə edib ki, universitetdə imza atılan yeniliklər fonunda hədəflərə qısa zamanda nail olunacaq, hər

kənin inkişafına töhfələr vermək imkanındadırlar”.

Diskussiya şəklində davam edən tədbirdə gəncləri maraqlandıran suallar cavablandırılıb, Universitetlə əməkdaşlığın yeni layihələrin icrası ilə davam etdiriləcəyinə əminlik ifadə edildi.

“26 iyun tarixi 1998-ci ildən sonra Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələr Günü kimi qeyd edilir. 103 il əvvəl yaradılan Ordumuzun varisi olan Azərbaycan Silahlı Qüvvələri şanlı bir döyüş tarixinə malikdir. 1991-ci ildə Azərbaycan ordusu çox çətin hərbi-siyasi proseslərin fonunda yaradılmağa başlamışdır. Bir tərəfdən ölkə daxilindəki separatizm meyilləri, digər tərəfdən Ermənistanın işğalçılıq faliyyətləri, üçüncü tərəfdən isə qonşu ölkələrin Azərbaycan ərazilərində maraqlarının mövcudluğu kifayət qədər ciddi problemlər yaradırdı”. Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında hərbi ekspert Ədalət Verdiyev deyib.

Onun sözlərinə görə, 1993-cü ilə qədər ordumuz daha çox könüllü özünümüdafiə dəstələri və az miqdarda nizami ordu bölmələri ilə təmsil olunurdu: “Həmin dövr hadisələrinin iştirakçısı kimi qeyd edə bilərəm ki, Azərbaycan ordusu həm daxili, həm də xarici düşmənlərlə mübarizə aparmaqla bərabər həm də yenidən yaranma dövrünü keçirdi. Müharibə şəraiti prosesin daha da çətinləşməsinə gətirib çıxarırdı. Çünki bölmələr eyni zamanda həm işğalçılara qarşı fəaliyyət göstərməli, həm formalaşdırılmalı, həm də yeni ştat strukturu keçid etməli idi”.

Ekspert sözlərinə belə davam edib: “2010-cu ildən sonra isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələri yeni bir formatda inkişaf konsepsiyası-

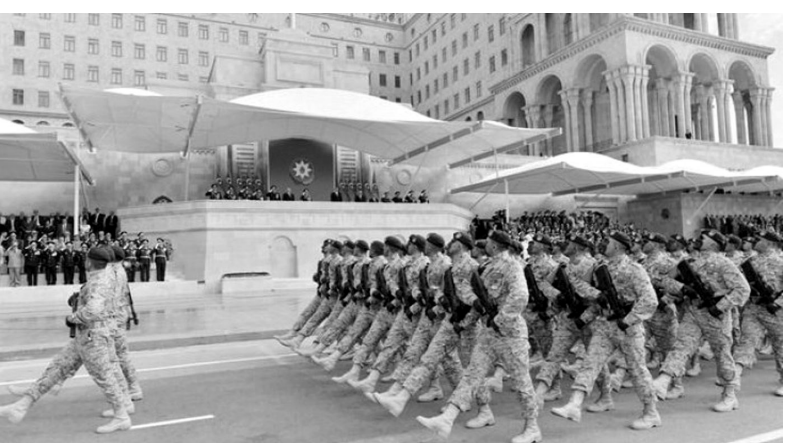
nı qəbul etdi, hərbi doktrinamız dəyişdi. Azərbaycanın həm Türkiyə, həm NATO, həm də digər tərəfdaş ölkələrlə hərbi texniki və müdafiə sahəsində əməkdaşlıq aparması nəticəsində Silahlı Qüvvələrimizdə köklü dəyişikliklər baş verdi. Demək olar ki, bütün silah-sursat və texnika arsenalı müasir silah sistemləri ilə dəyişdirilməyə başladı. 2016-cı il Aprel müharibəsində Azərbaycan ordusunun real potensialı həm işğalçı ölkə Ermənistanı, həm də digər region ölkələrinə aşkar şəkildə nümayiş etdirildi. Azad olunan ərazilər çox böyük olmasa da, aparılan 4 günlük müharibə Azərbaycanın artıq yeni nəsil müharibəyə hazır olduğunu göstərdi”.

“Silahlı Qüvvələrimizin Talış kəndi, Lələ Təpə yüksəkliyi, Gün-

“Azərbaycan 103 il ərzində ilk dəfədir ki,...”

nüt kəndi və Babəkər dağı istiqamətində həyata keçirdiyi əməliyyatlar, 2020-ci ilin sentyabrında başlayan 44 günlük müharibənin nə ilə nəticələncəyini əvvəlcədən ehtimal etməyə əsas verirdi. Uzun illər boyu döyüş əməliyyatlarına hazırlıqlarını kifayət qədər intensiv şəkildə davam etdirən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Vətən Müharibəsində çox ciddi nailiyyətlər əldə edərək 30 il işğal altında olan ərazilərimizi düşməndən azad etdi. Azərbaycan Əsgəri yarandığı 103 il ərzində ilk dəfədir ki, qalib bir ordu kimi özünün il dönümünü qeyd edir. Bu qələbənin əldə edilməsi heç də asan olmayıb. Şəhidlər verdik, yaralılarımız oldu, az sayda itkinlərimiz də qalmaqdadır.

Azərbaycan xalqının əyilmiş qamətinin düzəldilməsində, adımızı qalib xalqlar sırasında yazılmasında başda Ali Baş Komandanı-

mız olmaqla, əməyi keçən hər bir kəsə, Silahlı Qüvvələrimizin hər bir üzvünə öz dərin minnətdarlığımızı bildirirəm. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, yaralılarımıza şəfa, itkin ailələrinə isə səbr versin.

Bu möhtəşəm gün münasibəti ilə Silahlı Qüvvələrimizin əsgərinə

qədər bütün rəhbər heyətini səmimi qəlbədən təbrik edirik. Onlara müqəddəs və şərəfli xidmətlərində müvəffəqiyyətlər arzu edirik. Yaşasın Azərbaycan! Yaşasın Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri!”

Ayşən Vəli

Qafqazda erməni soyqırımları

Tarixi faktlar erməni vəhşiliyinin və vandalizminin sərhəd tanımadığını göstərir

Oxucularımıza, xüsusilə də bu məqaləni internet üzərindən oxumaq imkanı qazanacaq xarici ölkə vətəndaşlarına bir daha aydın olsun deyə, xatırlatmaq istədim ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycan Respublikasının qərb hissəsində yerləşir. Ərazisi 4,4 min kv.km yaxud Azərbaycan Respublikasının ümumi ərazisinin 5,1 faizini təşkil edir. 1970-ci ildə aparılmış siyahıya almaya əsasən Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin 150.313 nəfər əhalisi olmuşdur.

Vilayətin tərkibinə Xankəndi şəhəri, Cəgeran, Hadrut, Ağdərə, Xocavənd və Şuşa inzibati rayonları daxil olub. Bu ərazilər tarixən Qafqaz Albaniyasının (Arranın), Qarabağ xanlığının, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin, Azərbaycan Sovet Respublikasının tərkib hissəsi olmuşdur. İndiki Azərbaycan Respublikasının tərkib hissəsidir. Qarabağ xanlığının, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və Azərbaycan Sovet Respublikasının tarixi sənədlərinə əsasən, demək olar ki, Qarabağ 17 mahala bölünmüşdür: Sisyan, Dəmirçi - Aslanlı, Künara, Bərgüşad, Bahaburd, Kəbirli, Talış, Cavanşir, Xaçın, Çiləbörd, Xırdapara Dizax, Otuziki, İyirmidörd, Qaraçorlu, Vərənd, Dizax və Açıntürk. Bu ərazilərdə yaşayan əhalinin, bir neçə kənd istisna olmaqla, bütünlükdə azərbaycanlılardan ibarət olub. 1923-cü ilə qədər, yeni Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti yaradılana qədər Dizax, Vərəndə, Çiləbird, Xaçın, Talış mülkiyyəti Xəmsə adlanırdı. Qarabağ xalçası, Qarabağ geyim növləri, əltikmə işləri nəinki Azərbaycanda, hətta bütün Şərqi ölkələrində tanınmışdı və yüksək qiymətləndirilirdi. Qarabağda özünəməxsus çəki və ölçü vahidi mövcud idi. Kənd təsərrüfatında yüksək ənənəvi əkinçilik və suvarma mədəniyyəti yaranmışdı.

Şuşa Zaqafqaziyanın konservatoriyası hesab olunub

Qarabağ şairlərini birləşdirən Məclisi-üns və Məclisi-fəramuşan öz üslubu ilə seçilirdi. Qarabağ musiqi məktəbi isə, hətta bütün Şərqi məşhur idi. Pənahəli xanın

Qarabağın paytaxtı olaraq tikdirdiyi (1750-1757) Şuşa Zaqafqaziyanın konservatoriyası hesab olunmuşdur. XVIII yüzilin sonları - XIX yüzilin başlanğıcında Rusiyanın Cənubi Qafqazda, o cümlədən, Azərbaycanda işğalçılıq fəaliyyəti gücləndi. İbrahim xan Rusiya qoşunlarının komandanı R.D. Sisyanovla (1802-1806) Kürəkçayda müqavilə bağladı. Kürəkçay müqaviləsinə əsasən, Qarabağ xanlığı məhz müsəlman - Azərbaycan torpağı kimi Rusiyaya ilhaq olundu. Tarixi reallığı əks etdirən Kürəkçay müqaviləsi, eyni zamanda, Qarabağın, o cümlədən, bu diyarın dağlıq hissəsinin Azərbaycan xalqına məxsus olduğunu sübut edən ən mötəbər sənəddir. 1846-cı il inzibati-ərazi bölgüsü zamanı Şuşa qəzası yeni yaradılmış Şamaxı quberniyasına (1859-cu ildən Bakı) tabe oldu. 1867-ci ildə Yelizavetpol (Gəncə) quberniyası yaradıldıqda, Şuşa qəzası onun tərkibinə verilir və ərazisi bölünürək, burada daha üç qəza - Zəngəzur, Cavanşir və Cəbrayıl qəzaları da təşkil olunur. Bununla, Şuşa qəzası da vahid inzibati-siyasi idarəsini itirir. Belə bir inzibati-ərazi bölgüsü xüsusi məqsədlə həyata keçirilmişdi. Bu islahatlar ermənilərin idarə sistemində daha geniş təmsil edilməsinə hərtərəfli imkanlar açdı. Dağlıq Qarabağda muxtariyyət verilməsi Zaqafqaziya federasiyası və SSRİ-nin yaradılması prosesləri ilə paralel gedirdi. 1922-ci ilin fevralında Zaqafqaziya kommunist təşkilatlarının I qurultayında S.Orconikidzenin sədr seçildiyi Rusiya Kommunist (bolşeviklər) Partiyası Zaqafqaziya Ölkə Komitəsi Dağlıq Qarabağa muxtariyyət verilməsinə dair 5 iyul qərarının qəbul edilməsində olduğu kimi, onun reallaşdırılmasında da inzibati-amirlik üsullarına əl atdı. Zaqafqaziya Ölkə Komitəsinin 27 oktyabr 1922-ci il tarixli iclasında Azərbaycan Kommunist (bolşeviklər) Partiyası Mərkəzi Komitəsinə 5 iyul qərarının həyata keçirilməsi təklif edildi. Dekabrın 22-də Zaqafqaziyanın İttifaq Soveti Dağlıq Qarabağa muxtariyyət verilməsinin sürətləndirilməsi haqqında xüsusi qərar qəbul etdi. 1923-cü ilin iyulunda Dağlıq Qarabağa muxtar vilayət statusu verilir. Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası adından 1923-cü il iyulun 7-də verilmiş dekretə DQMV-nin yaradılması belə əsaslandırılır: "Keçmiş Rusiya

imperiyasında milli azlıqları əsarətdə saxlayan çar mülkiyyəti, hətta azlıqda qalan ayrı-ayrı milliyətləri bir-birinin üs-ülh am Əliyev tünə çalğıdırmaqla məhv etməyə əl atmaqdan belə çəkinmirdi. 1922-ci il SSRİ-nin yaradılmasından sonra Zaqafqaziya Ölkə Komitəsinin tələbləri daha sərt şəkildə aldı. 1923-cü ilin mayında Qarabağ Komitəsinin məruzəsi Zaqafqaziya Ölkə Komitəsi plenumunun gündəliyinə daxil edildi. İyunun 1-də Azərbaycan Kommunist (bolşeviklər) Partiyası Mərkəzi Komitəsi Rəyasət Heyəti muxtariyyətin dekretləşdirilməsi və onun layihəsinin üç gün ərzində Mərkəzi Komitəyə təqdim olunması barədə qərar qəbul etdi.

Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Qarabağ

Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti haqqında Əsasnamə 26 noyabr 1924-cü ildə çap olundu. Beləliklə, Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Qarabağ süni şəkildə aran, dağlıq hissələrinə parçalanmış və Azərbaycan rəhbərliyi Qarabağın dağlıq hissəsində sonradan məskunlaşmış ermənilərə muxtariyyət statusu verməyə məcbur edilmişlər. Dağlıq Qarabağa muxtariyyət verildikdən sonra ermənilər separatçı fəaliyyətlərini dayandırmadılar. Separatçı-terrorçu erməni vəhşiliklərinin baş alıb getdiyi bu dövrdə Sovet İttifaqı Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi və sovet hökumətinin vəziyyətin real qiymətləndirilməsində maraqlı olmaması da aydın şəkildə üzə çıxdı.

Tarixi sənədlərə və mövcud faktlara istinadən demək olar ki, dünya miqyasında ermənilər qədər vəzil, hiyləgər və vəhşi xalq olmayıb. Bu vəhşi toplum hər fürsətdən yararlanaraq insanlığa və bəşəriyyətə qarşı cinayətlər törətməkdən çəkinməyir. Bu bölgəyə gəlmə olan ermənilər, müxtəlif xarici ağalarının siyasi-hərbi dəstəyi ilə özlerini bu ərazilərdə yerli xalq kimi təqdim etməyə çalışıblar. Tarixi faktlara və sənədlərə istinad edək: 1828-ci ildə İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarına məxsus torpaqlarda yeni inzibati-bölgü-erməni vilayəti təşkil edilərkən bu ərazidə mövcud 1111 yaşayış məntəqəsindən cəmi 62-si erməni kəndi olmuşdur. Həmin illərdə dağıdılmış, 359 azərbaycanlı

kəndinin əhalisinin çox hissəsi öldürülmüş, qalanları isə təqiblərə və milli ayrı-seçkilik siyasətinə məruz qalaraq İran və Türkiyə torpaqlarına qaçmağa məcbur olmuşlar.

XX əsrin əvvəllərində xarici ölkələrdən köçürülən ermənilərin sayının bir milyona çatması bölgədə demokratik vəziyyətin tamamilə dəyişməsinə səbəb olmuşdur. Erməni daşnak millətçilərinin "Böyük Ermənistan" ideyasını həyata keçirmələri ilə bağlı təbliğatları Qafqaz bölgəsini milli qırğınlara gətirib çıxarmışdır. 1905-1906-cı illərdə Bakıda, Naxçıvanda, İrəvanda, Zəngəzurdə, Gəncədə və Cənubi Azərbaycanda bu qırğınlar davam etmişdir. Erməni daşnaq quldur dəstələri 1905-ci il noyabrın 28-də Qarabağ bölgəsinin şəhər və kəndlərini yandıraraq, uşaqlara, qadınlara və qocalara qarşı görünməmiş vəhşiliklər törətmişlər. Erməni quldur dəstələri yalnız Şuşa, Cavanşir və Cəbrayıl qəzalarında 75-ə qədər Azərbaycan kəndini, İrəvan və Zəngəzur quberniyalarında isə 200-dən çox yaşayış məntəqəsini dağıtmış əhalini vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər. Erməni terrorçuları hələ 1904-cü ilin sentyabrında Bakı şəhərində bir neçə azərbaycanlıyı qətlə yetirmişlər. Bu qətlər isə ermənilər tərəfindən xəbərdarlıq xarakteri daşmışdır. 1905-ci il fevralın 5-də erməni terrorçu dəstələri Bakı qəzası Sabunçu kəndinin sakini Ağarza Babayevi öldürmüşlər. Qətl ixtişaş yaratmaq məqsədilə törədilmişdir. Elə həmin gün erməni quldur dəstələri realni və texniki məktəblərin 7-ci sinif şagirdləri Yakov Lebedivi və İvan Volkovu öldürmüşlər. Erməni alimi C.Libardyanın yazdığına görə üç il ərzində (1904-1906-cı illər) erməni terrorçuları 105 "siyasi qətl" törətmişlər. Bunların 56-sı ermənilərə qarşı, 32-si siyasi bəhanələrlə həm ruslara, həm də türk məmurlarına və zabıtlarına qarşı, 2-3-ü təsadüfən heç bir səbəb olmadan, qalanları isə bankirlərə və sələmçilərə qarşı olmuşdur. Alimlər Libardyanın göstərdiyi rəqəmləri araşdıraraq yazmışlar: "... Bu qısa üç illik dövrdə erməni terrorçuları tərəfindən öldürülmüş, erməni mənşəli hər iki adamla yanaşı bir qeyri-erməni mənşəli şəxsə də öldürülmüşdür. Məqsəd dəyişməyibdir: dinc ermənilərin böyük əksəriyyətini qesden qorxutmaq, onları terrorçuların fəaliyyətini təsviq etmək məcbu-

riyyətində qoymaq". 1905-ci ilin fevralın 6-da Bakıda Mixaylov xəstəxanasının sənədlərinə görə erməni milyonçuları Balabek Lalayevin, Artyom Babayantsın, İsay Ter Osipovun və başqa maqnatların havadarlığı sayəsində terror qrupu 18 adamı öldürmüş və 33 nəfəri yaralamışdır. Onların 34-ü azərbaycanlı, 6-sı rus, 6-sı erməni, 5-i isə başqa millətin nümayəndələridir (Eloğlu S. Zəngəzur hadisələri. Bakı-1993).

1905-ci ilin fevralın 7-də erməni terror təşkilatı Bakıda 100-dək dinc vətəndaşımızı öldürmüş və yaralamışdır. Erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin fevralın 9-da Bakı sakinlərini qətl və qorultmələrə məruz qoymuşdular. Erməni dəstələri kütləvi qırğınlar törətdikdən sonra varlı ermənilərin (Balabek, Lalayev, Artyom Babayants, Akop Muradyan, Karen Saakyants və b.) evlərinə yığılmış, onların pəncərələrindən və damlarından şəhərin küçələrinə atəş açmış, ingilis, fransız istehsalı olan bombalar, qumbaralar atmışlar. 1905-ci ilin qırğınları tarixə "Bakı şəhərində qanlı qətliqən" kimi düşmüşdür. "Daşnaksutyun" beynəlxalq erməni terror təşkilatının idarə etdiyi quldur dəstələri 1905-ci ilin 20-21 fevralında İrəvan şəhərinin müsəlman sakinlərinə qarşı insanlığa yaraşmayan hərəkətlər edərək qırğınlar, vəhşiliklər etmişlər.

Erməni daşnak quldurlarının vəhşiliyi

1905-ci il mayın 11-də Bakı şəhərində baş erməni terrorçusu Qafqaz xalqları arasında dostluq əlaqələri ruhunda çıxış edən knyaz M.A. Nakaşidzeni və Q. Takiyevski qətlə yetirdilər. Bu hadisəni şahid R.R. Subinski öz xatirələrində göstərmişdir. O dövrün məlumatlarına əsasən, qatillərdən biri Dro ləqəbli Drastamat Xanayan idi. Bu hadisələrdən əvvəl Dro Zəngəzur mahalında erməni quldur dəstələrinin tərkibində dinc əhaliyə-türklərə, kürdlərə, azərbaycanlılara qarşı qanlı qırğınlarda yaxından iştirak etmişdi. Erməni daşnak quldurları 1905-ci ilin mayın 24-də İrəvan quberniyasında dinc azərbaycanlılara atəş açdılar. Qarışıqlıqdan istifadə edərək erməni saqqalları on bir vətəndaş-dörd qadın, iki uşaq və beş kişini qətlə yetirdilər. Bu qanlı hadisələrdən doymayan erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin mayında Naxçıvan torpağına hücum edərək dinc əhaliyə qarşı qanlı divan törətdilər. Çoxlu sayda qadın, qoca və uşağı öldürdülər. Ermənilər 1905-ci ildə Zəngəzur bölgəsində də onlarca adam öldürülmüş, evlərə od vuraraq yandırmışlar.

Bütün silah növləri ilə təmin olunmuş erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin 2 iyununda Mənkus müsəlman kəndinə hücum etmişlər. Silahsız kəndlilər ailələrini götürüb qaçmağa məcbur olmuşlar. Kənddə qoca və əlil olan 80 yaşlı bir sakin erməni quldurlarının əlinə keçmişdir. Erməni quldurları şişləri qızdıraraq işgəncələr verməklə onu öldürmüşlər. Bu vəhşiliklərini ermənilər 1988-1989-cu illərdə Ermənistan torpaqlarından qovulan azərbaycanlılar üzərində də həyata keçirmişdilər. Erməni daşnak dəstələri 1905-ci il iyunun 8-də İrəvan yaxınlığındakı Eçmiədzin qəzasında Uşu azərbaycanlı kəndini mühasirəyə almış, buranı işğal etdikdən sonra kişilərin başlarını kəmiş, süməmə uşaqları süngülərə keçirmişlər. Bu basqın zamanı kəndin məscidi yandırılmışdır. Ermənilər səhəri Eçmiədzin qəzasındakı Persi, Nazzevan, Kiçik kənd, Kötüklü, Qoşabulaq və İrgü azərbaycanlı kəndlərini də yandırmış, məscidlərə od vurmuş və insanlığı yaraşmayan hərəkətlər edərək mürdarlamışlar. Erməni daşnak dəstələri öz çirkin əməllərindən əl çəkməyərək 1905-ci ilin avqustun sonlarına yaxın Bakı əhalisinə qarşı dəhşətli qırğınlar törətdilər. 1905-ci ilin avqustun 8-də 300-dən çox erməni daşnakı Şuşa qəzasının Vənd kəndinin karvan dəstələrinə hücum etdilər. Çoxlu tacir öldürüldü, əmlakları talan edildi. Kəndin sakini Abbas bəyin oğlunu, qardaşını və bir neçə nökr-naibini qətlə yetirdilər. Onların törətdikləri qanlı qırğınlarının məqsədi və yerli əhalini Şuşanı və Qarabağın dağlıq hissəsinin digər ərazilərini tərk etməyə məcbur etmək idi. Ermənilərin piyada və süvari dəstələri 1905-ci ilin oktyabrın 3-də Azərbaycanın Sırxavənd müsəlman kəndinə hücum təşkil etdilər.

Dəstəyə quldur terrorçu Hamazasp başçılıq edirdi. Kənd az vaxt içində insan meyitləri ilə doldu. Uşaqları bir yerə yığaraq kütləvi halda öldürdülər. Azərbaycan xalqının başına gətirilən soyqırımı haqqında ümummill liderimiz Heydər Əliyevin verdiyi fərmanda qeyd edildiyi kimi: "Böyük Ermənistan yaratmaq xülyasından ruhlanan erməni qəsbkarları 1905-1907-ci illərdə azərbaycanlılara qarşı açıq şəkildə genişmiqyaslı qanlı aksiyalar həyata keçirdilər. Onların Bakıdan başlanan vəhşilikləri Azərbaycanı və indiki Ermənistan ərazisində Azərbaycan kəndlərini əhatə etdi. Yüzlərlə yaşayış məntəqəsi dağılıb yerlə-yeksan edildi, minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirildi. Bunları törədən təşkilatçılar hadisələrin açılmasına, ona düzgün hüquqi-siyasi qiymət verilməsinə maneçilik törəderək, azərbaycanlıların mənfi obrazını yaratmış, özlərinin avantürist torpaq iddialarını pərdələmişlər" ("Dirçəliş XXI əsr" jurnalı, № 3-4,1988).

Erməni terrorçu dəstələri 1905-ci il noyabrın 21-də Tiflis əhalisinə qanlı və amansız divan tutaraq onları vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər. Qırğında çoxlu sayda azəri türklərini

də işgəncələrlə öldürmüşlər. 1906-cı ilin yanvarın 1-dən erməni daşnak dəstələri azərbaycanlı kəndi Pappavəndə hücum keçdilər. Kənd işğal olundu, qılıncda yarıldı, hələ dünyaya gəlməmiş körpələrin başlarını vurdular. Qırğına erməni quldur, qulağı kəsik Andranik Ozanyan başçılıq edirdi. Hələ əsrin əvvəllərində Rusiyanın Ərzurumdakı konsula general Q.Mayevski onun haqqında yazmışdı: "1901-ci il qışın əvvəllərində Andranik adlı birinin erməni quldur dəstəsi Muş həndəvərində peyda olmuşdur". 1906-cı il iyunun 12-də erməni quldur dəstələri yaxınlığındakı erməni kəndlərindən 10 min nəfərə yaxın dəstə ilə Şuşa üzərinə hücum keçdilər. Ərazidə döyüşlər beş gün davam etdi. Bütün evlərə bombalar yağdırıldı. Süməmə körpələri beşiklə birlikdə yandırır, anaların başını daşa çırırdılar. 1905-1906-cı illərdə erməni bandaları Qarabağın yüzlərlə kəndini yerlə-yeksan etmişdilər. Bu dəstələr 1906-cı il iyunun 29-da azərbaycanlıların Karxana kəndinə hücum etdilər. Silahsız kəndlilər ermənilərə müqavimət göstərə bilmədilər. Kəndin bütün kişiləri erməni vandalları tərəfindən öldürüldü. Qaçıb təpəliklə arxasında gizlənmiş 30 qadın və uşağın yerini ermənilər dərhal müəyyən etmişlər. Buna səbəb gənc ana Pakizənin uşağının ağlaması olmuşdur. Hətta tarix bu körpə qızın adını da saxlamışdır-Firuzə. Qadınlar və uşaqlara da aman verməyərək onları qəddarcasına qətlə yetirmişlər. Ümumiyyətlə, o zaman Karxana kəndinin sakinlərindən heç kim canını qurtara bilməmişdir.

1905-1906-cı illərdə xalqımıza qarşı kütləvi soyqırımı həyata keçirmək üçün erməni daşnakları silahlanmış könüllülər toplamışlar. Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə torpaqları hesabına "Böyük Ermənistan" yaratmağa cəhd edən daşnaklar Azərbaycan yazıçısı M.S. Ordubadinin qeydlərinə görə, 1905-ci il iyunun 13-də erməni dəstələri Cəbrayıl bölgəsində əhalini tamamilə öldürmüşlər. O, yazır: "Divanlı, Qaçar, Ağbulaq və s. kəndləri yandırdılar, 50 nəfər azərbaycanlı qətlə yetirdilər. 1906-cı ilin iyunun 12-də Şuşada car hakim dairələrinin iki başlı siyasəti üzündən ikinci dəfə ermənilər olmanın vəhşiliklər həyata keçirdilər."

XVIII əsrin birinci yarısında İrəvanın 65 yaşayış məntəqəsində müsəlmanlar, 4 məntəqəsində isə ermənilər yaşayırdılar. Məhəmmədzadə Mirzəbala yazır ki, I Dünya müharibəsindən öncə bütün dünyada mövcud 3 milyon ermənidən 1 milyon 100 min nəfəri Qafqazda, 100 min nəfəri İranda, 400 min nəfəri Türkiyədə sakin idi.

Nəhayət, tarixi ədalətsizlik bərpa olundu

1988-ci ildən erməni silahlı birləşmələrinin Qarabağa soxulması və sonrakı illərdə Azərbaycan torpaqlarının 20 min kvadrat kilometr ərazisini işğal etməsi, 1 milyondan çox azərbaycanlının qaçqın düşməsi, on minlərlə soydaşımızın öldürülməsi, Xocalının yerlə-yeksan edilməsi bizdən keçmişə diqqət yetirməyi, səhvləri təkrar etməməyi, unutqanlıqı birdəfəlik yaddan çıxarmağı tələb edir. 1988-ci ildə azərbaycanlıları öz doğma torpaqlarından deportasiyasını silah gücünə həyata keçirdilər. Ermənistan Ali Sovetinin 1988-ci il 22 noyabr sessiyasının məxfi tapşırığına əsasən noyabrın 22-dən 28-dək bu ərazinin 22 rayonundakı 170 təməz və 94 qarışıq yaşayış yerindən 230 mindən artıq azərbaycanlı, 18 min müsəlman kürdü, 1000 nəfər rusdilli əhali erməni saqqallılarının silahlı dəstələri tərəfindən zorla qovuldular. Qərbi Azərbaycan ərazisindən deportasiyaya məruz qalanaqlardan 255 nəfər vəhşicəsinə qətlə yetirilmiş, minlərlə uşaq, qadın, qoca yaralanmış, on minlərlə ailənin əmlakı çapılıb talan edilmişdir. Monoetnik bir dövlət qurmağa nail olan Ermənistan başçıları keçmiş sovet dövlətinin hərbi-sənaye potensialına güvənərək əhalinin 30 faizini azərbaycanlılar təşkil edən Azərbaycanın DQMV, eləcə də yeddi rayonu (Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər) işğal edib xarabalıqlara döndərmişlər. Bu zaman Azərbaycanın 12 rayonunun 17 min kvadrat kilometr ərazisində olan 700 yaşayış məntəqəsi işğala məruz qalmışdır. Erməni təcavüzü nəticəsində 20 minə qədər azərbaycanlı həlak olmuş, 4 minə qədər insan girov götürülmüşdür ki, onların əksəriyyətini uşaqlar, qadınlar və qocalar təşkil edir. Ancaq müzəffər Azərbaycan ordusu Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə cəmi 44 gün ərzində Ermənistan ordusunu darmadağın edərək torpaqlarımızı işğaldan azad edib, ərazi bütövlüyümüzü bərpa etdi. Artıq Qarabağ münaqişəsi yoxdur, bütöv, qüdrətli Azərbaycan sərhədləri daxilində Şuşa, Xankəndi, Kəlbəcər, Laçın və digər azad nəfəs alan ərazilərimiz var.

İ.ƏLİYEV

Dünya mətbuatı Bakının möhtəşəm görüntüsündən yazır

Müasir dövrümüzdə abadlaşan bölgələrimiz, inkişaf edən ölkəmiz, dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilən Bakı şəhəri Azərbaycanın dinamik inkişafının göstəriciləridir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dəridən düşülmüş daxili islahatları və ölçülüb-biçilmiş siyasəti sayəsində Azərbaycan regionun ən güclü və nüfuzlu dövlətə çevrilib. Ölkəmizin bütün sahələrində, o cümlədən kənd təsərrüfatında, kosmik və hərbi sənayedə, səhiyyədə, təhsildə və s. əldə olunan uğurları, eləcə də, beynəlxalq arenada qurduğu münasibətləri və davamlı inkişafı Azərbaycanın dünyada tanınmasına, söz və nüfuz sahibinə çevrilməsinin səbəb amilləridir. Ölkəmizdə beynəlxalq tədbirlərin təşkili Azərbaycan dövlətinin sülhsever

qərarların qəbulu, tədbirlərin reallaşması idman sahəsində ölkəmizin yüksək beynəlxalq nüfuz qazanmasına səbəb olub. Azərbaycanda keçirilən dünya və Avropa çempionatları sübut edir ki, həqiqətən də, Azərbaycanda idman sürətlə inkişaf edir. Ölkəmizin, ardıcıl olaraq beynəlxalq yarışlarda iştirakı və uğurlar qazanması beynəlxalq aləmin Azərbaycandakı idman hərəkatına olan diqqətini artırır. Son illərdə birinci Avropa Oyunlarına, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına, Formula 1 yarışlarına və bir çox nüfuzlu beynəlxalq yarışlara uğurla ev sahibliyi etməsi ölkəmizin dünyada getdikcə artan nüfuzundan, siyasi və iqtisadi sahədə qazandığı uğurların yetərincə olmasından qaynaqlanır.

Dünya bunu görür və yüksək qiymətləndirir. Dünya mətbuatında

olduğunu və multikulturalizm siyasətini bir daha dünya ictimaiyyətinə çatdırır.

Beynəlxalq miqyaslı tədbirlərin keçirilməsi üçün ölkəmizə olan etimad Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti sayəsində Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə etibarlı tərəfdaş kimi tanınmasının göstəricisidir. Şərqlə Qərbin ortaq dəyərlər modeli sayılan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məqsədyönlü və uzaqqörən siyasəti nəticəsində dünyanın mədəniyyətlərarası dialoq mərkəzlərindən birinə çevrilib. Bakıda NATO Parlament Assambleyasının seminarı, ATƏT Parlament Assambleyasının illik sessiyası, Caz Festivalı, "Bakı Elm Festivalı-2014", BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansının 7-ci Qlobal Forumu kimi mühüm əhəmiyyət kəsb edən tədbirləri təşkil olunmasına ölkəmizin beynəlxalq çəkisi, yüksək imici səbəbdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə, ölkə həyatının bütün sahələrində olduğu kimi, idmanın inkişafına yönəlmiş

dərc olunan məqalələrdə Azərbaycana qarşı olan diqqət, isti münasibət hiss olunmaqdadır. Azərbaycanı dolğun təsəvvür etmək üçün onun reallıqlarına həssaslıqla yanaşılır. Bu günlərdə "Avro-2020" futbol üzrə Avropa çempionatı çərçivəsində paytaxt Bakının bir sıra oyunlara ev sahibliyi etməsi diqqətdən yayınmayıb. İtaliyanın "La Repubblica", "ANSA", "GQ Italia" və digər nüfuzlu mətbuat orqanlarında məqalələr yer alıb. "La Repubblica" qəzetində dərc olunmuş yazılarda ölkəmizin ev sahibliyi etdiyi oyunlar fonunda turistlər üçün maraqlı olan mövzulara toxunularaq Avropa və Asiyanın qovuşduğu, idmana yaxından bağlı, daima müasirləşən əsrarəngiz Bakı şəhərinin gözəlliklərindən bəhs edilib. Əlbəttə ki, şəhərimizə gələn hər kəs Bakı şəhərinə məxsus mədəniyyət və incəsənət nümunələri ilə tanış olur, qədim və zəngin şəhər hər kəsdə böyük təəssürat yaratmış olur.

Tarixi və bir-birindən maraqlı, diqqətçəkən tikililəri ilə göz oxşayan

Bakıdakı Heydər Əliyev Hava Limanından başlayaraq incəsənət və memarlıq əsərləri ilə tanış olmaq imkanı əldə edirlər. Memar Zaha Hadid tərəfindən yaradılan möhtəşəm Heydər Əliyev Mərkəzi paytaxtımıza gözəllik verən abidələr sırasındadır. Şəhərin digər memarlıq inciləri "Alov qüllələri", Fairmont Bakı mehmanxanası və s. ziyarətçilərə müasir memarlığı təqdim edir. Avropa standartları ilə inşa edilən Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, Azərbaycanın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin dövlətçilik fəlsəfəsi və azərbaycanlılıq məfkurəsinin dərinədən öyrənilməsi, geniş təbliği və s.

istişamətində sistemli fəaliyyət göstərən Heydər Əliyev Mərkəzi, eləcə də Xalça muzeyi, Bakı Su İdman Mərkəzi və digər tikililər Bakının simasına müasirlik gətirib.

"CQ Italia" tərəfindən dərc olunmuş məqalədə futbol üzrə Avropa çempionatının final mərhələsinin oyunlarını izləmək üçün Azərbaycana getməkdə maraqlı olan turistlərə Bakıda görməli olduqları məkanlar barədə bələdçilik edilib. Qeyd olunub ki, qədim ənənələrin müasirlik və dəbdəbə ilə sintezi olan gözəl Bakıda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilmiş İçərişəhər dövlət tarix-memarlıq qoruğu, Heydər Əliyev Mərkəzi, Alov Qüllələri, Miniatur kitablar muzeyi kimi bir sıra gəzməli-görməli yerlər vardır. "Stretto Web" informasiya portalı tərəfindən yazılmış məqalələrdə isə Bakının iqtisadi və texnoloji artımın sürətləndiyi, tezliklə əhəmiyyətli dərəcədə beynəlxalq aləmdə ön plana çıxacaq iddialı arxitektura layihələrini təqdim edən və Avropa izi olan bir

kosmopolit şəhər olduğu bildirilib. Məqalədə oxuculara paytaxt Bakının qədim və müasir arxitekturası, əyləncə mərkəzləri barədə geniş məlumat verilib. Bununla yanaşı, məqalələrdə çempionata ev sahibliyi edən stadionlar arasında Azərbaycanın, eyni zamanda, bütün qitənin ən müasir idman kompleksi olan, müasirliyin, avangardın və mədəniyyətin təbliğinin simvolu sayılan Bakı Olimpiya Stadionunun xarakterik xüsusiyyətlərindən bəhs edilib.

Əlbəttə ki, Bakı Olimpiya Stadionu beynəlxalq standartlara tam cavab verən idman obyektidir. Stadion müasirliyi, funksional baxımdan əlverişliliyi, paytaxtın memarlığına və irəli sürülən texniki şərtlərə maksimum uyğunluğu ilə seçilir. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkədir və dünyanın hansı nöqtəsində diqqət yetirilsə, möhtəşəmliyi uğun və nailiyyətləri özünün göstərir.

Zümrüd BAYRAMOVA

Arayik "böyük siyasət"dən getməyə qərar verir...

Ötən gün qondarma "Artsax respublikasının prezidenti" Arayik Arutyunyan istefa etməyə hazır olduğunu bildirib. Maraqlıdır ki, o hətta "böyük siyasətdən" gedə biləcəyini də istisna etməyib. Xatırladaq ki, Arutyunyan bununla bağlı açıqlamasını, dediyimiz kimi, ötən gün Xankəndidəki meydanların birində mitinq adı ilə təlimatlandırılıb göndərilən bir qrup ermənin qarşısına çıxaraq bildirib.

Qeyd edək ki, Arutyunyan "Artsaxda erkən seçki-

da bildirib.

Yeri gəlmişkən bildirik ki, hazırda, məhz Ermənistan'da seçkilərdən sonra Qarabağda oynanılmasına

məsələ deyildiyi kimi, adətən, "canavar tək qalanda, başına çaqqal-çuqqal yığılar". Əslində, burada "canavar" sözünü ermənilərə şamil etmək, mənəcə, böyük günah olardı. Buna baxmayaraq, bu gün canavardan başqa nə adla çağırısaq belə yarayacaq Robert Koçaryanla Serjik Sarkisyan artıq tək deyillər. Belə ki, hazırda Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin keçmiş rəhbəri olmuş və növbədənkenar seçkilərdə, hətta seçicilərin belə üstündən öteri keçdikləri Artur Vanetsyan da bundan sonra "qürurunu" nümayiş etdirməyə qərar verib. Qeyd edək ki, bu da onun rusun gədası olmasından irəli gəlidiyinə heç bir şübhə yeri qoymur...

...Məhz bunların fəvqündə bu gün Qarabağdakı son hadisələrin məhz rusların tapşırıqları olduğu da, deyildiyi kimi, heç bir şübhə yeri qoymur. Təbii ki, Koçaryan-Sarkisyan cütünü də bu hadisələrin təlimatçılarıdır. Plan isə, Qarabağda rusların başqa bir tulası olan Vitali Balasanyanın "hakimiyyətə" gətirməkdir.

Ağasəf Babayev

lər" in keçirilməsi ilə əlaqədar çətinlikləri aradan qaldırmağa hazır olub-olmadığını anlamaq üçün əvvəlcə "ictimai və siyasi məsləhətləşmələr" aparmaq niyyətində olduğunu qeyd edib. Onun sözlərinə görə, əgər məsləhətləşmələr müsbət həllini taparsa, o, ən qısa müddətdə istefaya gedərək seçkinin təşkil edilməsində yardımçı olacaq. Bildirik ki, Arutyunyan bundan sonra daha "prezident" olmaq istəmədiyini və buna görə də "seçkilərə" qatılmayacağını

start verilmiş bu oyunların arxasında rus barmağının olduğu heç kimdə elə də bir şübhə yeri qoymur. Məsələ bundadır ki, Ermənistanda ki növbədənkenar seçkilərdə alçaldıcı məğlubiyyətə uğrayan Robert Koçaryanla Serjik Sarkisyanın seçkidən sonra sakit dayanmayacağına çoxlarına bəlli idi. Təbii ki, onların rus kuklaları olduğu və rusların istedikləri vaxt onların xidmətindən istifadə edəcəyi də gözlənilən idi.

Maraqlıdır ki, bizim bir

"Qarabağın hər qarışında Azərbaycan qanunları hökm sürəcək"

Araik Arutyunyanı mitinqə həvəsləndirənlər, eyni zamanda da əl altından onu təşkil edənlər Robert Koçaryanı zorla hakimiyyətə itələmək istəyənlərdir. Bu sözləri SIA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Sahib Ahyev deyib.

Millət vəkili sözlərinə görə, bununla bağlı Milli Məclisdəki çıxışında da vurğulayıb ki, Şuşa Bəyannaməsi, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin ortaya qoyduğu qəti iradə belə cəhdlərin qarşısını alacaq.

"Şuşa Bəyannaməsi ilə həm Azərbaycan, həm də Türkiyə göstərdi ki, Qarabağda preseslər ancaq və ancaq həmin torpaqların aid olduğu dövlətin maraqları çərçivəsində getməlidir və arxasında kimlərin durmasından asılı olmayaraq əks yöndə bütün cəhdlərin qarşısı qətiyyətlə alınacaq. Həmin bəyannamənin əsas geosiyasi mahiyyəti məhz bundan ibarət idi. Ona görə də fikirləşirəm ki, məhz Ermənistandakılar pisin pisini seçməyə məcbur edilmədilər. Ssenari nisbətən yavaş, çağdaş texnologiyalar tətbiqi və savaşa zamanı sergilənən dırnaqarası neytrallıq çərçivəsində getdi. Hayların da göründüyü kimi, 50 faizindən yuxarısı məhz

rüsvayçı, təslimçi aktı imzalayan Paşinyana səs verdi. Bu səs o demək idi ki, Koçaryana və Qarabağ klanının digər təmsilçilərinə nifrət təslimçi aktı imzalamış Paşinyana olan nifrətdən daha böyükdür və hər halda haylar başlarına gətirilən fəlakətlərdə Koçaryan-Sarkisyan cüt-lüyünün və bu cüt-lüyün arxasında duranların rolunun daha böyük olduğunu fərqindədirlər.

Siz fikir versəniz görə bilərsiniz ki, Rusiyadakı bəzi ekspertlər deyirlər ki, Qarabağsız Ermənistan heç bir dövlət üçün maraqlı deyil. Ola da bilər ki, Qarabağsız Ermənistan müəyyən impe-

recəklər. Bir daha deyirəm, Arutyunyanın orada nə etməsindən asılı olmayaraq və onu qabağa buraxan, terrorçuların Azərbaycan torpaqlarına keçib gəlməsinə göz yumanların hansı məqsəd güdmələrindən asılı olmayaraq, Qarabağda, Qarabağın hər addımında Azərbaycan qanunları hökm sürəcək, Azərbaycan nə istəyirsə o da olacaq və bu da təkəcə Qarabağ torpağındakı azərbaycanlıların deyil, Arutyunyan kimi müəyyən nökarlar var, onları çıxmaq-la, oradakı erməni xalqının da marağındadır.

Ümumiyyətlə, Qarabağdakı məlik-

ralist çevrələr var ki, onlar üçün maraqsız olsun. Amma, nəzərə alınmalıdır ki, Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və bu savaşa Azərbaycan oğulları ona görə qan tökməyiblər ki, kimsə təzədən bir məram adı altında Qarabağda başqa bir marağı reallaşdırsın, Arutyunyan kimi əl fiqurlarını hansısa mitinqlər keçirməyə və separatçılıq yönündə digər addımlara həvəsləndirsin. Bu mümkünsüzdür. Bu, həmin Arutyunyanın arxasında duran qüvvələrin özü üçün də konturproduktivdir və zaman gələndə bunu da çox açıq-aydın gö-

lən törəmələri olan ermənilər də, sonradan ora köçürülən haylar da anlamalıdır ki, cənab Prezident İlham Əliyev həm də onların xilaskarıdır. Əgər normal şəraitdə yaşamaq istəyirlərsə, əgər başlarının üzərində aydın səma görmək istəyirlərsə, əgər üz tutduqları Ermənistanda belə nifrətlə üz-ləşmək istəmirlərsə, onda Azərbaycan Konstitusiyasına sığınaraq, Azərbaycan bayrağına tapınaraq, bu ölkənin digər vətəndaşları da necədirlərsə, onlar da o cür yaşamalıdır", deyər Sahib Ahyev bildirib.

İnam Hacıyev

Xəbərdarlıq: Abort etdirmə ilə bağlı çox ciddi, sərt cəzalar qoyulmalıdır

"**H**əm rəsmi statistika, həm qeyri-rəsmi statistika göstərir ki, Azərbaycanda abortların sayının artması son dərəcədə acınacaqlı haldadır". Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında "Altay" Sosial-iqtisadi Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, sosioloq Elçin Bayramlı deyib.

Onun sözlərinə görə, demək olar ki, son 20 ildə vəziyyət daha da pisləşib: "Bəzi bu işlə məşğul olan həkimlər etiraf edirlər ki, son vaxtlar məktəbli qızların kütləvi müraciətləri olur. Bunların heç biri demək olar ki, statistikaya daxil olmur. Real vəziyyət rəsmi statistikadan 10 dəfə daha çoxdur. Bu isə həm mənəvi, əxlaqi, psixoloji cəhətdən dəqredasiyanın son həddidir, həm də milli genofondumuzun,

aile inustutumuz tam dağılmasına az qalıb deməkdir. Bunu qarşısını almaq üçün nə dövlət, nə də cəmiyyət heç bir tədbir görmür. El arasında deyilən arvad-uşaq komitəsi dövlətin pullarını boş yerə xərcləməklə məşğuldur və bu sahədə heç bir effektiv iş görmür, hansısa təbirlər həyata keçirmir, nəzarət etmir. Bu komitə demək olar ki, ləğv olunmalıdır və xüsusi bir dövlət orqanı yaradılmalıdır. Bəzi ölkələrdə abort-

ların edilməsinə qarşı daha mühafizəkar qanunlar var. Hansı ki, həmin dövlətlərdə abort etmək qadağandır və abort edən şəxs sərt cə-

zalandırılır. Bizdə demək olar ki, bu məsələ ilə bağlı nə dövlət maraqları, nə bu məsələ cəmiyyətin, nə də mətbuatın vecinədi".

Elçin Bayramlı sözlərinə davam edərək bildirib ki, təcili şəkildə dövlət bu məsələ ilə bağlı ya xüsusi proqram qəbul etməlidir, ya da bu sahə üzrə dövlət orqanı yaradılmalıdır: "Bu sahəyə çox ciddi nəzarət olunmalıdır və çox ciddi, sərt cəzalar qoyulmalıdır. Abort məlum olduğu konkret qətl hadisəsidir. Ana bətnindəki uşağı öldürməklə, küçədəki hər hansı bir şəxsi öldürmək arasında heç bir fərq yoxdur. Maraqlıdır ki, qanunlar hər hansı bir qətlə ağır cəzalar verdiyi halda, körpələrin göz qabağında açıq şəkildə qətlə həyata keçirilir və buna nə qanun, nə də bir başqa si reaksiya verir. Açıq şəkildə ölkədə hər gün minlərlə qətl törədilir. Buna da demək olar ki, tam bir şərait yaradılıb və kim nə qədər istəyə, o qədər adam öldürə bilər".

Mövzuya Qafqaz Müsəlmanlar İdarəsinin sədr müavini Hacı Fuad

Nurullayev fikir bildirib: "Bu gün Azərbaycanda abortların çoxalmasının səbəbi insanların özlərinə fərdi yanaşmalarından, Allahın emrlərindən bixəbərlər olmalarıdır. Bəzi ailələr var ki, oğlan uşağı istəyirlər: "Bu İslamdan qabaq olan cəhalət dövrünə bənzəyir. Qız uşağı olacağını biləndə onu abort edirlər. Bir çoxları ailədə çox uşağın olmasından ehtiyat edirlər. Müəyyən iqtisadi, maddi səbəblər bu gün Azərbaycanda abortların çoxalmasına şərait yaradır".

Hacı Fuad Nurullayev fikir bildirib ki, insanlar çalışsınlar ki, bir və ya iki uşaqla kifayətlənsinlər: "Bundan əlavə abort birmənalı olaraq, İslamda günahdır, haramdır və qadağandır. Azərbaycanda dövlət tərəfindən abortların olunması qadağandır. Lakin müəyyən insanlar bunu gizli şəkildə gedib edirlər. Dinimiz buna icazə vermir. Onlar Allah qarşısında, dinimiz qarşısında məsuliyyət daşıyırlar".

Arzu Qurbanzadə

İkinci Qarabağ müharibəsindəki biabırçı məğlubiyyətə baxmayaraq, Nikol Paşinyan seçkilərdə rəqiblərini məğlub etməyi bacardı. Partiyası seçki məntəqələrinə gedənlərin yarısından çoxunun səsini qazandı. Ölkənin ən hörmətli insanların baş nazirə qarşı silah götürdüyü və bir çox erməninin onu "xain" və ya hətta "türk" adlandırdığı şəraitdə bu, necə mümkün oldu? SIA bu mövzuda "Vzqlyad" qəzetində dərc olunmuş analitik yazını oxucularına təqdim edir.

Ermənistanda hökumət necə qurulacaq?

Ermənistandakı seçkilərin nəticələrini şişirtmədən sensasiyalı adlandırmaq olar. Rəy sorğuları, baş nazir vəzifəsini müvəqqəti icra edən Nikol Paşinyanın "Vətəndaş Sazişi" partiyası ilə Ermənistanın keçmiş prezidenti Robert Koçaryanın liderlik etdiyi "Ermənistan" blokunun az-çox bərabər mübarizə aparacağını proqnozlaşdırırdı. Mart-iyun aylarında aralarındakı uçurum azaldı və bəzi sosial sorğulara görə səsvermə ərafəsində müxalifət qabağa çəkildi.

Ancaq yekun nəticələr "bərabər mübarizə" olmadığını göstərdi: Paşinyanın partiyası təkbaşına 50 faizdən çox səsi topladı (54 faiz), başqa sözlə müxalifətdən 2,5 dəfə daha çox səs aldı. Bu, müxalifətin mütləq məğlubiyyətidir.

Eyni zamanda, bu iki qüvvədən başqa heç kim parlamentə gəlmədi, baxmayaraq seçkilərdə 21 partiya və 4 blok iştirak etdi - bu, bir növ rekord idi. Məsələn, Koçaryanın başqa bir keçmiş həmkarı və potensial müttəfiqi, sabiq ölkə prezidenti Serj Sarkisyanın "Şərəf duyuram" bloku 6 faizdən az səs qazanaraq Milli Məclisin divarları xaricində qaldı: çünki seçki blokları üçün keçid baryeri 7% idi. Partiyalar üçün bu baryer 5%-dir.

Ermənilər əvvəlki çağırış parlamentində müxalifət rolunu oynayan "Çiçəklənən Ermənistan" və "Ma-

riflənmiş Ermənistan" partiyaları kimi siyasi ballastlardan da xilas oldular. Bunlardan birincisi, Paşinyanın rəhbərliyi dövründə az qala yenidən həbsxanaya gedən "nüfuzlu" oliqarx Qaqik Sarukyanın şəxsi varlığıdır (əvvəllər həbsxanada idi - qrup təcavüzünə və soyğunçuluğa görə).

"Maariflənmişlərə" gəlinə, bunlar Paşinyanın "sevgi inqilabı"ndan sonra Rusiyaya və NATO-ya daha radikal baxışlarına görə ondan ayrılan keçmiş müttəfiqləridir. Onlar Ermənistanın Şimali Atlantika Hərbi Alyansına girməsini və Avrasiya İqtisadi İttifaqından çıxmasını müdafiə edən "qlobalistlər" və "qərbçilər"dır. İndiki çətin anlarda mövqelərini gücləndirəcəkləri bir şans var idi, lakin tam əksinə oldu.

Aydın ki, Rusiyada Ermənistan seçkiləri özlərinə münasibət prizmasından qəbul edilir. Bu cəhətdən, uyğunlaşma bizim xeyrimizə deyildir. Yerli "rəngli inqilabı"nın lideri Paşinyan, sözün əsl mənasında respublikaya dolmuş Qərb fondlarının sevimlisidir. Hakimiyyəti dövründə Rusiyaya qarşı açıq bir müxalifətə girməsinə baxmayaraq, siyasi mənşəyi və "çoxvektorlu" olması, bəzi məsələlərdə barışmazlığı ilə Moskvanı nəzərəcərpacaq dərəcədə əsəbləşdirdi.

Təkcə İskənder skandalını xa-

tırlamaq kifayətdir. Əslində, Paşinyan Qarabağ müharibəsini udurmağının məsuliyyətini Rusiya silahlarının keyfiyyətinə keçirməyə çalışdı. Bu, ordu ilə qarşıdurmaya, siyasi böhrana və nəticələrini indi yekunlaşdırdığımız erkən seçkilərə səbəb oldu.

Koçaryan tamamilə fərqli bir məsələdir. Blokunda "Daşnaksüt-yun"dan millətçilərin yer almasına baxmayaraq, özü yalnız Rusiyanın uzunmüddətli və etibarlı tərəfdaşı deyil, həm də Ermənistanda dedikləri kimi Prezident Vladimir Putinin dostudur. Paşinyan hakimiyyətə həldikdən sonra Koçaryan 3 dəfə həbs edildi (hər dəfə də sərbəst buraxıldı), bu daha çox şəxsi haqq-hesabı həll etməyə bənzəyirdi və Rusiya-Ermənistan münasibətlərində qarşılıqlı anlaşmaya töhfə vermədi.

Ancaq bu seçkilərdə ermənilərin özləri üçün "siz Rusiya iləsiniz, yoxsa onun əleyhinəsiniz" sualı, ümumiyyətlə, qaldırılmadı - seçkilər tamamilə fərqli bir prinsipə görə bölüşdülər. Bir çox cəhətdən, "pisləklərin azlığı" üçün bir seçimdi.

Paşinyan, adı 2-ci Qarabağ müharibəsindəki biabırçı məğlubiyyətə əlaqələndirilən şəxsdir. O, azərbaycanlıların Türkiyə dronlarını fəal şəkildə aldığı bir dövrdə durğunlaşan müdafiənin inkişafı üçün məsuliyyəti və iqtidardakı sələfləri

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

ile kəşfiyyət sistemindəki uğursuzluqları qismən paylaşa bilər. Buna baxmayaraq, danışıqlarda tutarlılığı (çox zəif kartlarla blef etməyə çalışmaq) məğlubiyyətin ola biləcəyindən daha ağırlı olmasına gətirib çıxardı.

Danışq aparılan dairələrdəki mənbələr yekdil bir fikirdədirlər: ermənilər heç olmasa Şuşanı - silahlı alpinistlər tərəfindən ələ keçirilməsini 1-ci Qarabağ müharibəsi əfsanəsinin mühüm hissəsi halına gətirən simvolik bir şəhəri qoruyub saxlaya bilərdilər. İndi Şuşada Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanı qəbul edir.

Cəbhədəki məğlubiyyətdən və ordu ilə qarşıdurmadan sonra neinki hərbcilər, hətta erməni cəmiyyətinin ən hörmətli təbəqələrinin nümayəndələri olan keşişlər də Paşinyana qarşı silah götürdülər. Həm onlar, həm də digərləri baş naziri milli xəyanətdə günahlandırdılar.

Bəlkə də buna görə sorğularla demək olar ki, bərabər səviyyədə ciddi bir mübarizə qeydə aldı. Nəticədə Paşinyanın partiyasına səs verən ermənilər sanki utancaq seçicilər kateqoriyasına aiddir. Dörd il yarım əvvəl eyni mənşərəni ABŞ-da, respondentlər Donald Trampa - "qəribə bir faşist və seksistə" səs verəcəklərini etiraf etmədikdə gördük.

Eyni zamanda, Koçaryanın-Sarkisyanın müxalifəti öz məsuliyyət yükündən qurtula bilmədi: 20 ildən çoxdur respublikada baş verən hər şeyə görə. Əvvəla, ermənilər xatirəsi Paşinyanın "milli xəyanəti" ilə belə tamamilə kölgədə qala bilməyən korrupsiya və klan idarəçiliyindən bezmişdilər.

Bu cür imic şəraitində seçkilərdə iştirak nisbətinin az olduğu və 50% -i bir az aşdığı məlum oldu - ermənilərin yarısı "iki şəxsi seçimi"ndən birini etməyə getmədilər. Yəni, Paşinyan seçicilərin yalnız dördü birinin səsi sayəsində hakimiyyəti bərpa edir.

Bunların Paşinyan inqilabından sonra ölkədəki dəyişiklikləri dəstəkləyən insanlar olduğunu düşünmək asandır. Onların hamısı pozitiv və sadəcə ağıllı deyildi, lakin fakt qalır: baş nazirin, ilk növbədə, rəqiblərlə mübarizə prinsipini rəhbər tutduğundan irəli gələrək, köhnə korrupsiya sistemini böyük ölçüdə qırmağı bacardı.

Nəticədə 2019-cu ildə Ermənistan iqtisadiyyatının artım tempi

7,5% -i keçdi. Bu, Avropanın bütün ölkələrindəki tempdən daha çox idi və gəlir artımı sayəsində əhalinin özünü nisbətən daha yaxşı hiss etdiyi səviyyə idi.

Demək olar ki, ermənilər toxluqdan daha çox doymağı üstün tutmuşdular, amma başa düşmək lazımdır ki, münafişinin nəticəsinə yenidən baxılması hazırda mümkün deyil. Bu uğur qazanılması mümkün olmayan bir müharibə arzusudur və müharibə ilə doyma arasında seçim əvvəlcədən müəyyən edilmiş kimi görünür.

Koçaryanın bloku hərbi əməliyyatların bərpasını müdafiə etməyib. Fanatiklərdən daha çox realistlərdən ibarətdir və bundan əlavə, belə bir mövqe indi öz sülhməramlılarını riskə atan və dinc niyəmlənmənin qarantı olan Rusiya üçün qəbul edilməzdir. Ancaq işin əsl budur ki, Qarabağla bağlı vəziyyətdə keçmişə qayıtmaq qeyri-mümkün idi və ermənilər bunu Ermənistanı idarəetmə sistemində arzuolunmaz hesab etdilər. Nəticədə Paşinyanın növbəti qələbəsi baş verdi.

Paşinyan özünü pis bir diplomat və özünə çox güvənən bir lider kimi göstərsə də, istedadlı bir siyasətçidir və vaxtından əvvəl seçkilərə razılıq verdi: çox erkən deyil (müharibədən dərhal sonra yox) və çox gec deyil (ona qarşı iddiaların sayı olduqca böyüməmiş) qələbəni əldən vermək və gücündən əl çəkmək riskinə gedərək.

Bu gün onun yeganə problemi Ermənistan qanunvericiliyinin məxsusuliyidir, ona görə hökumət yalnız qalib gələn partiyanın 55 faizindən çox olduğu təqdirdə bir tərəfli ola bilər. Daha azdırsa, koalisiya yaratmaq lazımdır və Paşinyan partiyası və onun ən pis düşməni Koçaryanın bloku xaricində heç kim parlamentə girə bilməzdi.

Artıq "xalqın qələbəsini" elan edən və "polad" adını verdiyi "yeni inqilab"ı elan edən Paşinyan, mütləq qələbə üçün yalnız bir faiz bəndindən məhrum olduğu bir vəziyyətdən necə çıxmağa başlayacaq? Bunu tezliklə biləcəyik. Bəlkə də öz rəqibi ilə koalisiyaya ehtiyac olmayacaq. Ancaq Paşinyan bu vəziyyətdə ciddi rəqibləri olmayan, Ermənistanın ən populyar siyasətçisi statusunu inandırıcı şəkildə təsdiqlədi və bununla hesablaşmaq lazım gələcək.

**Müəllif - Stanislav Borzyako
Tərcümə - Elçin Bayramlı**

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

24 iyun

Son səhifə

SƏS

Türkiyə millisi "Avro-2020"dən nə qədər qazandı?

Futbol üzrə Türkiyə millisinin Avropa çempionatından qazancı bəlli olub. Belə ki, UEFA turnirdə iştirak edən 24 komandanın hər birinə 9,25 milyon avro ödəyəcək. Qrup mərhələsindəki qələbəyə görə 1,5 milyon avro, heç-heçəyə isə 750 min avro verilir.

Türkiyə seçməsi hər üç görüşdə uduzduğu üçün yarışı 9,25 milyon avro ilə başa vurub. Qeyd edək ki, mükafat fondu 371 milyon avro olan "Avro-2020" iyulun 11-də başa çatacaq. Tür-

kiyə seçməsi Romadakı açılış matçında İtaliyaya 0:3, Bakıda ilk görüşdə Uelsə 0:2, ardından İsveçrəyə 1:3 hesabı ilə uduzub.

Təzyiq aparatları niyə düz göstərmir? - həkimlər açıqladı

“İnsanlar təzyiq ölçərkən çox ehtiyatlı davranmalıdırlar. Əgər, təzyiq aşağıdırsa, aparat yüksək göstərsə, bu zaman düzgün olmayan dərmanlardan istifadə edirlər. Bu da arterial təzyiqin düşməsinə kollabsa səbəb olar”. Bu sözləri SIA-ya açıqlamasında həkim-infeksiyonist Xatirə Əliyeva deyib.

Onun sözlərinə görə, təzyiq aparatları insanda arterial təzyiqi ölçmək üçün istifadə olunan cihazlardır. "Bunlar da əsasən müxtəlif cür olur. İlk təzyiq aparatları civəli təzyiq aparatları olub. Bu aparatlar arterial təzyiqi düzgün şəkildə ölçən ən mükəmməl aparatlar olub. Sonradan texnikanın inkişaf etməsi ilə müxtəlif cür təzyiq aparatları meydana gəlib. Bunlardan biri də tam elektron aparatlardır. Hansı ki, bilək nayihəsinə taxılır və üzərində də elektron tablolu olur. Lakin həmin təzyiq ölçən aparatlar o qədər düzgün ölçmür. Bu aparatlardan istifadə edərkən mütləq sükot halında olmalıdır".

Xatirə Əliyevə fikirlərinə davam edərək bildirib ki, ikinci təzyiq ölçən aparatlar yarım elektron aparatlardır: "Bu aparatlar iki hissədən ibarət olurlar: mexaniki və elektron. Mexaniki hissə qola bağlanan hissədir və rezin armuddan ibarətdir. Rezin armud vasitəsilə hava doldurulur, havanı buraxdıqda elektron tabloda sistolik təzyiq, diastolik təzyiq və nəbz göstəriciləri qeydə alınır. Son zamanlar mexaniki aparatlardan daha çox istifadə olunur. Bunlardan biri də dirseyə yerləşdirilir və tanometrden maksimal və minimal təzyiq qeydə alınır".

Mövzuya həkim-infeksiyonist Namiq Nəbiyev fikir bildirib: "İnsanlar son zamanlar müəyyən baterika ilə yeni element şəklinə işləyən təzyiq ölçənlərdən istifadə edirlər ki, bu da istər-istəməz təzyiqin düzgün ölçülməsinə təsir edir. Baterikanın istifadə müddəti keçdikcə enerjinin oraya daxil olması azaldıqda həmin təzyiqölçən istədiyi şəkildə dəyişə bilər. Ona görə də, həmişə istifadə etdiyimiz civə sütunlu tanometrden istifadə edilməsi məsləhət görülür". Namiq Nəbiyev həmçinin qeyd edib ki, həmin təzyiq ölçən cihazı alarkən açılmamış olmasına və hava keçirməməsi diqqət edilməlidir: "İnsanların etibar etdiyi aparatlardan istifadə etmələri məsləhətdir".

Arzu Qurbanzadə

FAKTLAR

Dünyanın yaşamaq üçün ən əlverişli şəhərinin adı açıqlanıb

Oklenddən sonra Yaponiyanın Osaka, Avstraliyanın Adelaida, Yeni Zelandiyanın Vellington şəhərləri və Yaponiyanın paytaxtı Tokio qərarlaşıb.

Bununla yanaşı, ötən il bu reytingdə top onluğa düşən 8 Avropa şəhəri bu il geridə qalıb. Ötən il birinci seçilən Avstriyanın paytaxtı Vyana bu il 12-ci olub.

Sabitlik, infrastruktur, təhsil və səhiyyə xidmətləri kriteriyalarının əsas götürüldüyü reytingdə bu il koronavirusun yayılmasına qarşı şəhərləri idarə etmək qabiliyyəti də nəzərə alınıb. Siyahıda sonuncu yerdə Dəməşq şəhəri qərarlaşıb. Suriyanın paytaxtı Dəməşqdə sənəginməyən konfliktlər səbəbindən yaşamaq çox çətindir.

Nubar Süleymanova

Yeni Zelandiyanın ən sıx məskunlaşmış şəhəri olan Oklend dünyanın yaşamaq üçün ən əlverişli 140 şəhəri siyahısında birinci olub. "The Economist" jurnalının hazırladığı siyahıda göstərilir ki, COVID-19 epidemiyasına qarşı aparılan mübarizədə Oklend çox uğurlu olub və hazırda yaşanmalı ən yaxşı şəhərlər içərisində lider seçilib.

Anomal istilərə görə əhaliyə XƏBƏRDARLIQ

Anomal isti hava şəraiti ilə əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əhaliyə müraciət edib. Nazirlikdən SIA-ya verilən məlumata görə, müraciətdə deyilir: "Hazırda ölkə ərazisində hökm sürən anomal isti hava şəraitinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin məlumatına görə yaxın günlərdə də davam edəcəyi, temperaturun bəzi yerlərdə 44 dərəcəyə qədər yüksələcəyi gözlənilir.

Belə hava şəraitində kiçik ehtiyatsızlıq və ya diqqətsizlik müxtəlif məkanlarda, xüsusilə açıq sahələrdə və meşə massivlərində yanğınlarla nəticələnir, həmçinin kondisionerlərə tələbatın yüksəlməsi elektrik naqillərinin yüklənilməsi sonda qısaqapanmaya səbəb olma riskini artırır. Bununla əlaqədar Fövqəladə Hallar Nazirliyi əhaliyə müraciət edərək, yüksək temperaturun yanğın təhlükəsini artırdığını nəzərə alaraq yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi əməl etməyə çağırır.

Həmçinin, günvurma təhlükəsindən qorunmaq üçün belə günlərdə açıq havada, o cümlədən çimərliklərdə günəş şüaları altında çox qalmamaq, habelə açıq rəngli, yüngül, xüsusilə pambıq parçadan olan geyimlərdən istifadə etmək, daha çox kölgədə və ya sərin yerdə qalmaq və bol maye qəbul etmək tövsiyə olunur. Unutmayın: Qaydalara biganəlik - həyatımıza təhlükədir!

Təhlükə zamanı 112-yə zəng edin!"

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SIA agentliklərinin
məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600